

Poliisiopettajien näkemyksiä kestävästä kehityksestä Poliisi AMK -koulutuksessa

Tilannekartoitus kestävästä kehityksen nykytilasta
Poliisiammattikorkeakoulun AMK -koulutuksen poliisitaustaisissa
oppiaineissa

Roope Suojasalmi

1/2020

Tiivistelmä

Tekijä	Tutkinto
Roope Suojasalmi	Poliisi (AMK)
Julkaisun nimi	Julkisuusaste
Poliisiopettajien näkemyksiä kestävästä kehityksestä Poliisi AMK -koulutuksessa	Julkinen
Ohjaaja	Opinnäytetyön muoto
Markku Myllylä	Laadullinen tutkimus
Marika Puputti	
Tiivistelmä	
<p>Kestävä kehitys on nykyään maailmanlaajuinen käsite, jota pyritään mahdollisimman hyvin toteuttamaan ympäri maailmaa useimmissa valtioissa. Se jakautuu kolmeen ulottuvuuteen, joita ovat ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen/kulttuurinen kestävyys. Samassa yhteydessä, kun valtiot ovat alkaneet toteuttamaan kestävä kehitystä, niin siitä on myös hiljalleen tullut olennainen osa koulutusta. Muun muassa ammattikorkeakouluissa kestävä kehityksen toteuttaminen nykypäivänä otetaan hyvin tosissaan ja sille on usein asetettu erilaisia tavoitteita. Näitä tavoitteita voi olla esimerkiksi opetussuunnitelmassa. Poliisiammattikorkeakoulun Opetussuunnitelmassa kestävä kehitystä sivutaan tällä hetkellä ainoastaan sen yleisissä kompetensseissa. Tämän lisäksi kestävä kehitys mainitaan Poliisiammattikorkeakoulun pedagogisissa linjauksissa. Poliisiammattikorkeakoulun toimintasuunnitelmassa on ollut tavoitteena vuonna 2019, että oppilaitoksen kestävä kehityksen tila olisi kuvattu.</p> <p>Tässä opinnäytteessä on selvitetty kestävä kehityksen nykytilaa poliisitaustaisten oppiaineiden AMK – koulutuksessa. Tutkimus oli luonteeltaan laadullinen, ja tutkimusaineisto koostui neljän poliisiaineen vastuuopettajan haastatteluista. Haastatteluissa tarkastellaan kestävä kehitystä sen kolmen ulottuvuuden pohjalta, verraten saatuja tuloksia näiden ulottuvuuksien teoriaan. Opinnäytteellä on tarkoituksena selvittää, että millä tavalla nämä ulottuvuudet toteutuvat koulutuksessa tällä hetkellä. Tarkoituksena oli haastattelujen myötä saada vastauksia seuraaviin kysymyksiin: miten kestävä kehitys näkyy koulutuksen sisällöissä ja miten se ilmenee opetusmenetelmissä.</p> <p>Jokainen haastattelu osoitti paljon yhtäläisyyksiä kestävästä kehityksestä ja sen ulottuvuuksista toisten oppiaineiden välillä. Tämän myötä tulos välittyi esille melko selkeästi. Tutkimus osoittaa, että kestävä kehityksen tila Poliisiammattikorkeakoulun poliisitaustaisissa aineissa on vielä kehittyvässä vaiheessa. Aihe ei ole vielä kovinkaan tuttu opettajille, eikä se vielä paljolti ole osana opetusmenetelmissä, mutta sen eteen tehdään paljon hyviä kestävä kehitystä edistäviä tekoja. Tämä tapahtuu useimmiten tietämättä tai suuremmin tuntematta kestävä kehityksen käsitettä. Kuitenkin aihetta pidetään erittäin tärkeänä ja sen toteutuksessa halutaan kehittyä. Tutkimuksen tulosten luotettavuus perustuu useamman vastuuopettajien rehelliseen näkemykseen heidän vastuulla olevasta opintojaksosta.</p>	
Sivumäärä	Tarkastuskuukausi ja -vuosi
42	12/2019
Avainsanat	
Kestävä kehitys, ekologinen kestävä kehitys, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävä kehitys, taloudellinen kestävä kehitys, poliisi, koulutus	

Sisällys

1	JOHDANTO	2
2	KESTÄVÄ KEHITYS JA SEN MONIMUOTOISUUS	4
2.1	KESTÄVÄN KEHITYKSEN HISTORIA.....	4
2.2	GLOBAALI KESTÄVÄ KEHITYS.....	6
2.3	KESTÄVÄ SUOMI JA SUOMALAINEN KOULUTUS	10
2.4	KESTÄVÄ KEHITYS KORKEAKOULUSSA.....	13
2.5	POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMA JA KESTÄVÄ KEHITYS	16
3	TUTKIMUSTEHTÄVÄ	18
3.1	TUTKIMUKSEN TAVOITE	18
3.2	TUTKIMUKSEN KYSYMYKSET	18
3.3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	19
3.3.1	LAADULLINEN TUTKIMUS	20
3.3.2	TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN.....	21
4	TULOKSET	22
4.1	EKOLOGINEN KESTÄVYYS.....	22
4.2	SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN KESTÄVYYS	25
4.3	TALOUDELLINEN KESTÄVYYS	28
4.4	KESTÄVÄN KEHITYS OPINTOJAKSOILLA.....	32
4.5	TULOSTEN YHTEENVETO	34
5	POHDINTA	36
5.1	LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI.....	36
5.2	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
5.3	KEHITYSEHDOTUKSET.....	39
	LÄHTEET	40

LIITTEET

1 JOHDANTO

Kestävä kehitys on tärkeä globaali ihmisen toimintakehityksen päämäärä ympäri maailmaa. Useat eri valtiot ovat nykypäivänä hyvin sitoutuneita noudattamaan toiminnassaan kestävän kehityksen tavoitteita ja ydinkohtia. Kestävän kehityksen suomalaisilla nettisivuilla kestavakehitys.fi:ssä kestävää kehitystä kuvaillaan seuraavalla tavalla:

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa (*kestavakehitys.fi*.)

Kestävää kehitystä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta, mutta hyvin usein sitä tarkastellaan valtioiden mittakaavassa. Tämä tarkoittaa sitä, että kestävän kehityksen täytyy myös toteutua valtion sisäisesti, alueellisesti kaupungeissa ja vielä pienemmin kaupungin sisällä olevissa yhteisöissä ja organisaatioissa.

Yksi näistä organisaatioista on Suomen poliisi ja sen sisällä Poliisiammattikorkeakoulu. Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa tällä hetkellä kestävää kehitystä linjataan ainoastaan yleisissä kompetensseissa. Yleisten kompetenssien perusteella voidaan todeta, että Poliisiammattikorkeakoulun tavoitteena on toimia kestävästi ja vastuullisesti. Poliisiammattikorkeakoulun pedagogisissa linjauksissa on linjattu kestävästä kehityksestä seuraavalla tavalla: "Poliisiammattikorkeakoulun henkilöstö ja opiskelijat tiedostavat ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen vastuunsa sekä edistävät toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita." (*Poliisiammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset 2017-*) Poliisiammattikorkeakoulun toimintasuunnitelmassa on ollut tavoitteena vuonna 2019, että oppilaitoksen kestävän kehityksen tila olisi kuvattu, sekä sille olisi asetettu tavoitteet, joita seurataan. Kyseinen ajatus on lähtöisin Poliisiammattikorkeakoulun johtoryhmältä. Poliisiammattikorkeakoulun johtoryhmä ehdotti, että kyseinen tilannekartoitus voidaan tehdä ammattikorkeakouluopiskelijan tekemänä opinnäytetyönä. Tilaisuuden tullessa eteeni päätin tarttua tähän mahdollisuuteen ja tehdä kyseisestä aiheesta opinnäytetyöni.

Tutkimukseni tavoitteena on selvittää kestävän kehityksen nykytila Poliisitaustaisten oppiaineiden AMK -koulutuksessa. Tutkimuksessani selvitän haastatteleamalla Poliisiammattikorkeakoulun poliisitaustaisia vastuuoopettajia, että miten heidän näkökulmastaan heidän

opettamisessa oppiaineissa onnistutaan tällä hetkellä toteuttamaan kestävä kehitys. Tämän lisäksi tutkimuksessa syvennytään siihen, että miten kestävä kehitys näkyy kyseisten aineiden koulutuksen sisällöissä ja opetusmenetelmissä. Tutkimuskohteena ovat poliisitaustaiset oppiaineet, sillä koin mielenkiintoiseksi ja hyväksi rajaukseksi käsitellä kestävä kehitys nimenomaan poliisitaustaisten aineiden näkökulmasta. Tällä tavalla saadaan tarkempi kuvaus tästä nimenomaisesta oppiaineryhmästä, joka konkreettisesti liittyy poliisin käytännön työhön.

Teemahaastattelussa haastattelin neljää vastuuopettajaa heidän opettamistaan poliisitaustaisista oppiaineista, sekä koulutussuunnittelijaa teoriapohjan edistämiseksi. Esitin haastattelussa kysymyksiä kaikista kolmesta kestävä kehityksen ulottuvuudesta ja hain vastauksia kysymyksiin, että miten kestävä kehitys näkyy koulutuksen sisällöissä ja opetusmenetelmissä. Kestävä kehityksen tilan arviointia ja sen tavoitetoimintaa on jo tapahtunut pitkään joissain muissa ammattikorkeakouluissa. Näin ollen on myös korkea aika ottaa aihe esille Poliisiammattikorkeakoulussa.

Uskon tällä työllä voivani auttaa Poliisiammattikorkeakoulun johtoryhmää sillä tavalla, että kestävä kehityksen nykytilaa on kuvattu poliisitaustaisten AMK -oppiaineiden näkökulmasta. Tarkoitus on se, että siitä on jatkossa hyötyä johtoryhmälle, kun he pohtivat tulevaisuuden tavoitteita Poliisiammattikorkeakoulun kestävä kehitykselle. Kestävä kehitys on viime vuosina jatkuvasti ollut ajankohtainen aihe maailman medioissa ja sen merkityksen ymmärtäminen on ollut kasvamaan päin. Ilmaston muutos ja ihmisten huolestuminen maailman kestävästä on tehnyt kestävä kehityksen yhdeksi maailman puhuttavammaksi puheenaiheeksi. Kestävästä kehityksestä tai siihen olennaisesti liittyvistä asioista uutisoidaan myös maailmalla päivittäin.

Opinnäytetyön alussa perehdytään kestävä kehityksen teoriaan, historiaan ja mitä se on Suomessa ja Suomen koulutuksessa. Kolmannessa luvussa esittelen tutkimustehtävää ja sen tavoitteita ja neljännessä luvussa pohdiskellaan tutkimuksen tuloksia. Viimeisessä luvussa on pohdintaa luotettavuuden arviosta, tutkimuksen johtopäätöksistä ja mahdollisista kehitysehdotuksista.

2 KESTÄVÄ KEHITYS JA SEN MONIMUOTOISUUS

Tässä luvussa avataan tarkemmin kestävästä kehitystä kokonaisuutena, mistä se on lähtöisin ja mitä se tarkalleen ottaen on. Työssä perehdytään aluksi hieman kestävästä kehityksen syntyyn ja historiaan ja sen jälkeen pohditaan, että mitä kestävä kehitys on globaalilla tasolla ja mistä sen perusta koostuu. Tämän jälkeen avataan kestävästä kehitystä Suomessa ja suomalaisessa koulutuksessa, mitä siihen kuuluu ja missä Suomi on tällä hetkellä kestävästä kehityksen suhteen. Lopuksi käsitellään sitä, että millaista kestävä kehitys on tarkoitus olla eri korkeakouluissa esimerkiksi ammattikorkeakouluissa. Tämän lisäksi pohditaan myös sitä, että miten sitä toteutetaan muissa oppilaitoksissa. Viimeisenä käsitellään Poliisiammattikorkeakoulua ja sen opetussuunnitelmaa ja sen suhdetta kestävästä kehitykseen. Tässä käytän hyödyni haastattelua, jonka kävin Poliisiammattikorkeakoulun koulutussuunnittelijan kanssa.

2.1 KESTÄVÄN KEHITYKSEN HISTORIA

Kestävästä kehityksen ensimmäisiä ideoita sai synnyn jo vuonna 1713 Hans Carl von Carlowitzin, kirjasta metsätieteistä. Hänen mukaansa puutavara on yhtä tärkeää kuin ”päivittäinen leipämme”, Carlowitz kirjoitti myös, että puun raivaamista tulisi tehdä tietynlaisella varovaisuudella ja että sen pitäisi olla tasapainossa puun kasvattamisen kanssa. (*Marco Keiner, 2005*)

Nykyaikana ensiaskeleet kohti todellista kestävästä kehitystä otettiin vuonna 1972 Tukholmassa järjestetyssä YK:n ensimmäisessä ympäristökonferenssissa. Maailmantalous ja väestönkasvu olivat ottaneet jättimäisiä harppauksia eteenpäin kuluneella vuosisadalla. Materiaaleja pystyttiin nyt liikuttamaan maailmanlaajuisesti hyvin helposti kehittyneiden kuljetusvälineiden myötä ja kaupungistuminen oli etenemässä kovaa vauhtia. Maailman väkiluku oli myös kasvussa, 1900 -luvulla, kun vuosisadan aikana se kasvoi noin kahdesta miljardista kuuteen miljardiin ihmiseen (*worldometers.info, World Population by Year*). Tätä myötä oli selvää, että kokonaisvaltaisen kehittymisen myötä ihmiskunnasta oli tullut vaikuttava voima maailmanlaajuisesti, joka vaikutti sekä luonnon että taloudellisiin ja sosiaalisiin oloihin. Kyseiset muutokset toivat täten mukanaan negatiivisia vaikutuksia, jotka vaikuttavat ympäris-

töön sekä yhteiskuntaan. Näiden asioiden vaikutuksesta järjestettiin Tukholman ympäristökonferenssi, jossa kyseiset seikat nostettiin puheenaiheiksi. Siellä käsiteltiin muun muassa ympäristön saastumista, luonnonvarojen käyttöä, asuin ympäristön oloja, ympäristökasvatusta, sekä yhteiskunnallisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia (*Opetusministeriö, 2006, 14.*)

Kestävän kehityksen käsitettä ei Tukholmassa vielä kuitenkaan keksitty, mutta se antoi lähtökohdan ympäristön kestävä kehityksen pohdinnalle, joka olennaisesti liittyy kestävä kehitykseen. Seuraavat askeleet kohti kestävä kehityksen syntyä otettiin vuonna 1983, kun perustettiin Ympäristön ja kehityksen maailmankomissio. Kyseistä komissiota johti silloinen Norjan pääministeri Gro Harlem Brundtland. Vuonna 1987, komissio julkaisi loppuraporttinsa ”Yhteinen tulevaisuutemme” (*Our Common Future*), jossa kestävä kehityksen käsite määriteltiin ja siitä tuli kansainvälinen käsite. Raportissa kestävä kehitys määriteltiin seuraavalla tavalla: ”Kestävä kehitys on kehitystä, joka mahdollistaa nykyhetken tarpeiden tyydyttämisen viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa.” (*Opetusministeriö, 2006, 14*)

Vuonna 1992 järjestettiin YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssi Brasiliassa, Rio de Janeirossa. Konferenssissa luotiin toimintaohjelma *Agenda 21*, jossa on 40 kestävä kehityksen tavoitekokonaisuutta. Agenda 21, mahdollisti kestävä kehitykselle kansainvälisesti sovitut tavoitteet sen edistämiseksi maailmalla. Tämän lisäksi kestävästä kehityksestä tuli pysyvä käsite kansainvälisessä politiikassa. Agenda 21:n luku 36 käsittelee koulutusta ja se muodosti perustan kestävä kehitystä edistävä koulutukselle (*Opetusministeriö, 2006, 14-15*)

Rion ympäristö- ja kehityskonferenssille saatiin jatkoa vuonna 2002, kun Etelä-Afrikassa, Johannesburgissa järjestettiin YK:n Kestävä kehityksen huippukokous. Huippukokouksen tuloksena tehtiin Agenda 21:n tueksi toimintasuunnitelma, joka perustuu Rion kokouksen jälkeisiin kokemuksiin ja havaintoihin. Toimintasuunnitelman on tarkoitus auttaa saavuttamaan Agenda 21:n päämääriä. (*Opetusministeriö, 2006, 15*)

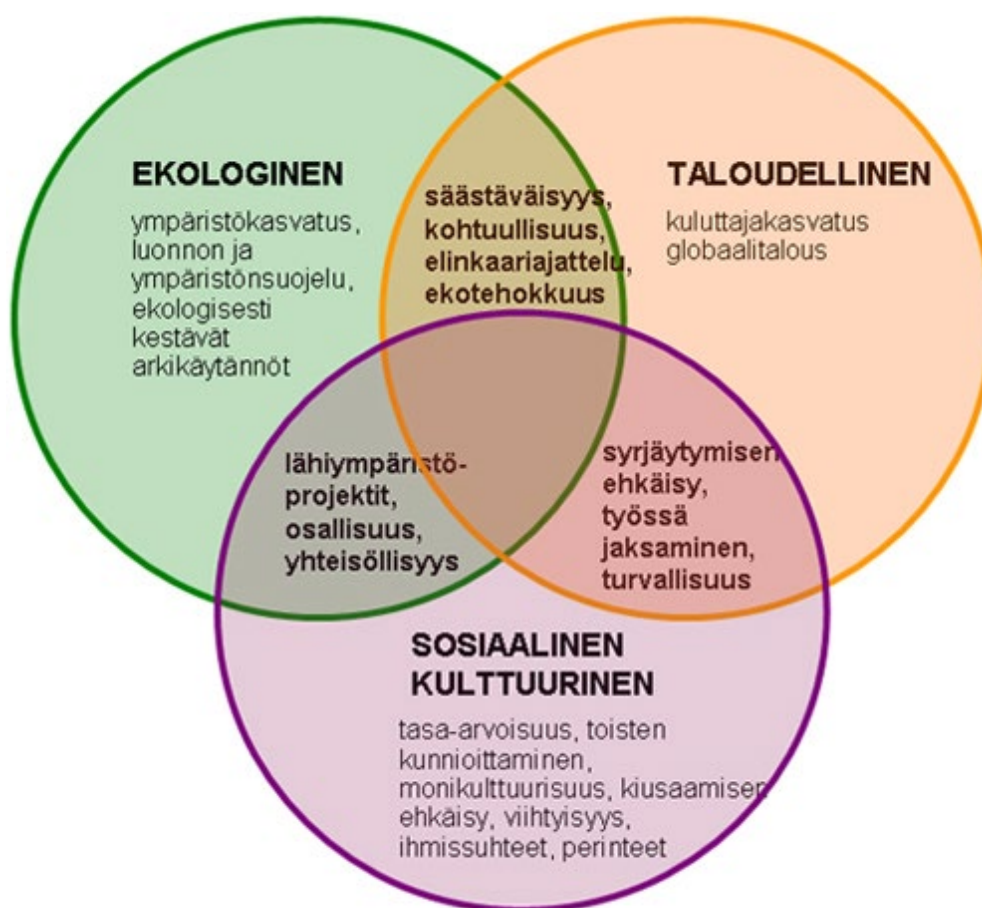
Maailma oli muuttunut paljon Rion ympäristökonferenssin jälkeen ja uusia haasteita kestävä kehityksen suhteen oli ilmentynyt. Muun muassa ilmastonmuutos ja sen aiheuttamat haasteet olivat nousseet vakaviksi puheenaiheiksi. Vuonna 2012 järjestettiin YK:n uusi Earth Summit -kokous Rion ympäristösopimuksen kaksikymmentävuotispäivän kunniaksi. Siellä hyväksyttiin *Future We Want* -sitoumus, jonka pohjalta alkoivat neuvottelut Agenda 2030:n eli maailmanlaajuisen kestävä kehityksen tavoitesuunnitelman aikaansaamiseksi. Agenda 2030:n Sisältämät kestävä kehityksen tavoitteet hyväksyttiin vuonna 2015 YK:n

pitämässä erityisistunnossa ja ne tulivat voimaan vuoden 2016 alussa (*Ahola, Suvi (toim.) 2017, 9-12; ykliitto.fi, kestävän kehityksen tavoitteet.*)

2.2 GLOBAALI KESTÄVÄ KEHITYS

Kestävä kehitys on ollut jo vuosia globaali tavoite. Tulevien sukupolvien hyvien tai jopa nykyistä parempien elinmahdollisuuksien saavuttaminen ei ole yhteiskunnassamme ollut helppoa, eikä se sitä varmaankaan koskaan tule olemaan. Kestävän kehityksen edistämiseksi on jouduttu keksimään vaihtoehtoisia ratkaisuja joillekin vanhoille toimintatavoille, jotka eivät ole olleet kestäviä, mutta ne ovat olleet vahvassa käytössä päivittäisessä elämässä. Yhä edelleen vaihtoehtoisia ratkaisuja kestävän kehityksen edistämiseksi pyritään kehittämään. Yksi näistä on esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden korvaaminen kestävämmillä ratkaisuilla, kuten biopolttoaineilla. Kestävämpien energiamuotojen hyödyntämisessä on edelleen kehitettävää ja sen eteen tehdään jatkuvasti ponnisteluja. Yhtenä Pariisin ilmastopimuksen 2015 tavoitteena on se, että päästöjen lähteet, esimerkiksi fossiiliset polttoaineet olisivat tasapainossa hiildioksidinielun kanssa, joita ovat muun muassa metsät. Tällä olisi erittäin positiivinen vaikutus ilmastonlämpenemisen estämiseksi. Haaste on kuitenkin suuri, sillä 80 prosenttia maailman energiasta tulee fossiilisista polttoaineista. (*Ahola (Toim.) 2017, 57-58*)

Kestävä kehitys on maailmanlaajuinen tavoite, johon tähdätään ja jossa on aina jotain parantamisen varaa. Kestävä kehitys käsitteenä on kokonaisuus, jossa ekologinen, taloudellinen ja sosiaalis- kulttuurinen kestävyys yhdistyvät. Tarkoituksena on siis edistää jokaista ulottuvuutta kokonaisuus huomioiden heikentämättä toista kestävyiden ulottuvuutta. Esimerkiksi talouden kasvussa tai kehityksessä pitää ottaa huomioon, että toiminta jatkuu ekologisesti kestäväenä ja ihmisten oikeuksia ei uhrata kehityksen hyväksi. Kaikki tämä pätee samalla tavalla, kun asetetaan asiat toisin päin. (*www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys?*)

Kuvio 1. Kyseinen kuvio on Suomen ympäristöopiston SYKLI:n tekemä ja siinä esitellään kestävän kehityksen ulottuvuuksia ja niiden sisältöä ja yhteneväisyyksiä niiden rajoilla. (www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys?)

Yllä oleva kuvio 1, kuvastaa erinomaisesti kestävästä kehityksestä sen kolmen ulottuvuuden näkökulmasta. Siinä on avattu jokainen ulottuvuus itsenäisenä sekä myös siten, että miten ne toimivat yhdessä toistensa kanssa. Tämä muodostaa kokonaisuuden, eli kestävästä kehityksestä. Sosiaalinen ja kulttuurinen ulottuvuus erotellaan joskus erikseen omina ulottuvuuksinaan. Ne kuitenkin ovat hyvin lähekkäin toisiaan ja kokonaisuutta helpottamiseksi ne monesti liitetään yhteen yhdeksi ulottuvuudeksi, niin kuin Syklin kaaviossakin.

Ekologinen ulottuvuus kestävässä kehityksessä on usein ehkä se kaikista tunnistettavin ulottuvuus ja se mitä kestävästä kehityksestä ensin ajatellaan, kun sen käsite mainitaan. Ympäristöministeriön internetsivujen mukaan ekologinen kestävyys on ekosysteemien toimivuuden ja biologisen monimuotoisuuden, eli biodiversiteetin säilyttämistä. Tämä tarkoittaa ihmisen taloudellisen ja aineellisen toiminnan yhteensovittamista luonnon kanssa luonnon

kestokyvyn mukaisesti. (*ym.fi, 26.6.2017; kestavakehitys.fi, Mitä on kestävä kehitys?; www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys?*)

Ekologinen kestävyys linkittyy tällä tavalla taloudelliseen ulottuvuuteen. Taloudellisessa kestävyudessa on tarkoitus, että se on tasapainoista kasvua. Se ei kuitenkaan saa kasvunsa vuoksi tehdä myönnytyksiä ekologisuudesta, vaan kasvun pitää perustua ekologisuuteen ja tehdä sen kanssa yhteistyötä ollakseen kestävä. Taloudellinen kestävyys perustuu siihen, että se ei pitkällä aikavälillä velkaannuta, eikä aiheuta varantojen häviämistä. Jatkuvasti muuttuvassa ja kasvavassa yhteiskunnassa kestävä talous on edellytys yhteiskunnan toimivuudelle. (*ym.fi, 26.6.2017; kestavakehitys.fi, Mitä on kestävä kehitys?; www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys?*)

Taloudellinen ja ekologinen kestävyys edellyttää myös vierellensä Sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys perustuu pääasiassa hyvinvoinnin edellytyksiin ja niiden siirtymisestä sukupolvelta toiselle. Tähän hyvinvointiin kuuluu tasa-arvo asiat ja toisten ihmisten kunnioittaminen tasavertaisina sukupuoleen, rotuun seksuaalisuuteen, uskontoon, yhteiskunnallisen statukseen tai mihinkään muuhun tekijään katsomatta. Siihen kuuluu myös ihmisoikeuksien mukaiset oikeudet, esimerkiksi oikeus terveyteen ja koulutukseen. (*ym.fi, 26.6.2017; kestavakehitys.fi, Mitä on kestävä kehitys?*) Näin ollen, jos sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys ei toteudu, niin se tarkoittaa lyhyesti yhteiskunnallisen hyvinvoinnin sijaan huonovointisuutta. Se vaikuttaa silloin automaattisesti taloudellisen ja ekologisen kestävyuden toteutumiseen, koska ilman hyvinvointia ei voida saavuttaa tavoitteiden mukaisesti muiden ulottuvuuksien tavoitteita. Näin ollen taloudellinen kestävyys toteutuu, kun esimerkiksi työyhteisöissä henkilöstön hyvinvointi ja ihmisarvot otetaan huomioon. Samoin käy ekologiselle kehitykselle, kun yhteisöt voivat hyvin, niin silloin on myös ihmisillä halua vaikuttaa positiivisesti yhteisön ympäristöön. (*www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys?*)

Viimeisin kestävä kehityksen globaalisti merkittävä uudistus on Agenda 2030, joka on kestävä kehityksen uusi tavoitesuunnitelma vuoteen 2030 asti. Agenda 2030 tavoitteena on äärimmäisen köyhyyden poistaminen ja se tähtää kestäväan kehitykseen, jossa ihminen, ympäristö ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon. Tämän lisäksi merkittävänä periaatteena Agenda 2030:ssä on se, että ketään ei jätetä kehityksessä jälkeen. (*ykliitto.fi, kestävä kehityksen tavoitteet*) Kestävä kehityksen universaalit tavoitteet astuivat voimaan vuonna 2016, ja niitä on yhteensä 17. (*Ahola, Suvi (toim.) 2017,213*)

Kirjava käsikirja kestävään kehitykseen -kirjassa on esitetty Agenda 2030 tavoitteiden epäviralliset suomennokset, jotka syntyivät Suomen YK-liiton, ulkoministeriön ja YK:n alueellisen tiedotuskeskuksen yhteistyönä. (*Ahola, Suvi (toim.) 2017,213*) Nämä seitsemätoista tavoitetta ovat melko kunnianhimoisia ja niiden saavuttaminen tulee varmasti olemaan äärimmäisen suuri haaste. On kuitenkin katsottu, että kovalla työllä ja suurilla kehitysharppauksilla ja uhrauksilla ne voivat olla kuitenkin saavutettavissa. Tavoitteet ovat seuraavallaisia:

Tavoite 1. Poistaa köyhyys sen kaikissa muodoissa kaikkialta.

Tavoite 2. Poistaa nälkä, saavuttaa ruokaturva, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta.

Tavoite 3. Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille.

Tavoite 4. Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.

Tavoite 5. Saavuttaa sukupuolten välinen tasa-arvo sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia.

Tavoite 6. Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.

Tavoite 7. Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille.

Tavoite 8. Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja.

Tavoite 9. Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatiota.

Tavoite 10. Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä.

Tavoite 11. Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat.

Tavoite 12. Varmistaa kulutus ja tuotantotapojen kestävyys.

Tavoite 13. Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan.

Tavoite 14. Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävää käyttöä.

Tavoite 15. Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä; edistää metsien kestävää käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen.

Tavoite 16. Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla.

Tavoite 17. Tukea vahvemmin kestävään kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta.

Kyseisiä tavoitteita on täsmennetty tarkemmin tekemällä niille 169 alatavoitetta, joita jäsenvaltiot tavoittelevat. Agenda 2030:n tavoitteiden seuraamiseksi neuvoteltiin myös yhteiset

indikaattorit, joiden avulla voidaan seurata eri maiden tilannetta ja edistymistä kyseisten tavoitteiden saralla. Jokaisen jäsenmaan tulee todennäköisesti raportoida tavoitteisiin pääsemisestä ja saavutuksistaan kahdesta kolmeen kertaa. Suomi oli ensimmäisten maiden joukossa vuonna 2016 tekemässä kyseistä raportointia. Seurantamalli kestäväälle kehitykselle on ollut Suomessa jo ennen Agenda 2030:tä. Näin ollen voidaan ehkä sanoa, että Suomi on ollut aikaansa edellä tässä asiassa. (*Ahola, Suvi (toim.) 2017, 13,15; ykliitto.fi, kestävän kehityksen tavoitteet*)

Näistä seikoista ja tavoitteista nykypäivän globaali kestävä kehitys muodostuu. Maailmassa on hyvin paljon kestävän kehityksen ja Agenda 2030:n vastaisia haasteita. Näillä kestävän kehityksen aatteilla ja tavoitteilla pyritään taistella näitä haasteita vastaan ja saavuttamaan suuria tuloksia vuoteen 2030 -mennessä. (*Ahola, Suvi (toim.) 2017, 213-231*)

2.3 KESTÄVÄ SUOMI JA SUOMALAINEN KOULUTUS

Globaalilla tasolla Suomen kestävän kehityksen tila on melko hyvällä tasolla. Muun muassa esimerkiksi lajien ja elinympäristön uhanalaistuminen on huomattavasti hitaampaa kuin monessa muussa paikassa ympäri maailmaa, Ympäristömyrkyjä ja happamoittavia päästöjä tulee väestön määrään ja elintason nähden vähemmän kuin monissa muissa maissa ja kasvihuonekaasujen päästöt ovat laskussa. Kuitenkin ehkä parhaiden Suomi on kestävän kehityksen kannalta onnistunut kulttuuris- sosiaalisen kestävyuden kannalta. Tasa-arvo Suomessa on maailman tasolla kärkiluokkaa, kansa on korkeasti koulutettu ja kaiken muotoinen syrjintä sekä korruptio ovat hyvin vähäistä. (*Äetsän koulu, kestävä kehitys suomessa peda.net; ilmasto-opas.fi, 15.5.2019.*)

Näistä seikoista huolimatta Suomellakin on parannettavaa kestävässä kehityksessä. Myöskään vertaaminen muuhun maailmaan ei aina kerro sitä onko toiminta todella kestävä. Muun muassa ekologinen jalanjälki on maassamme yksiä maailman suurimpia ja käytämme reilusti yli oman osuutemme maapallon resursseista. Maailmanlaajuinen biokapasiteetti on 1,7 globaalihehtaaria ja suomen vuoden 2016 mitattu ekologinen jalanjälki oli 6,3 globaalihehtaaria Global Footprint Networkin mukaan (*Global Footprint Network, Finland.*) Vuonna 2019 Suomen ylikulutuspäivä, eli päivä, jolloin valtion ekologinen jalanjälki ylittää oman osansa maailman vuotuisesta biokapasiteetista oli 5. huhtikuuta. Eli toisin sanoen Suomi oli käyttänyt oman osuutensa vuoden luonnonvaroista jo neljässä kuukaudessa

(<https://wwf.fi/uhat/ylikulutus/>; WWF, Noora Laaksonen 13.4.2017.) Suurimpia syitä Suomen suurelle hiilijalanjäljelle on WWF:n mukaan muun muassa energiatuotannon ja liikenteen kasvihuonepäästöt. Toinen merkittävä syy on ruoka ja ruokatalous. Maatalouden viljely ja laidunmaihin käytetään hyvin suuri määrä pinta-alaa. Tämä pinta-ala on silloin hiilinielijältä, eli metsältä pois (WWF, Noora Laaksonen 13.4.2017.) Tärkeätä kuitenkin on se, että Suomessa halutaan panostaa kestäväan kehitykseen ja sen eteen on jo pitkään tehty tärkeitä ponnistuksia ja näin tullaan varmasti tekemään myös tulevaisuudessa (Ahola, Suvi (toim.) 2017, 30).

Suomi on valtiona ollut pitkään jo hyvin sitoutunut toteuttamaan toiminnassaan kestävää kehitystä. Kansainvälisen kestäväan kehityksen sopimusten ohella on olemassa myös paikallisia ja alueellisia kestäväan kehityksen strategioita. Muun muassa Pohjoismaiden pääministerien ja Pohjoismaiden neuvoston hyväksymä ensimmäinen Pohjolan kestävää kehitystä koskeva strategia tuli voimaan vuonna 2001 (Opetusministeriö, 2006, 16.)

Suomen kestäväan kehityksen strategia uudistettiin vuonna 2013 ja kestäväan kehityksen toimikunta päätti perinteisen strategian sijaan laatia kestäväan kehityksen yhteiskuntasitoumuksen ”Suomi, jonka haluamme 2050”. Yhteiskuntasitoumuksessa julkishallinto yhdessä muiden toimijoiden kanssa sitoutuu edistämään kestävää kehitystä kaikessa työssään ja toiminnassaan (kestavakehitys.fi *Kestäväan kehityksen yhteiskuntasitoumus.*)

Suomi, jonka haluamme 2050 visio on ”Luonnon kantokyvyn turvaava, hyvinvoiva ja globaalisti vastuullinen Suomi”. Sitoumus 2050, on hyvin keskeinen väline Suomelle toteuttaa agenda 2030:n 17 tavoitetta. Sitoumuksessa avataan laajasti Suomen kestäväan kehityksen periaatteet ja niiden mukaisesti asetetut tavoitteet. Tavoitteilla halutaan edistää Suomen kestäväan kehityksen tilaa siten, että Sitoumus 2050:n visio saataisiin toteutumaan. Sitoumuksessa sanotaan, että ”tavoitteet tarkastelevat kestävää kehitystä ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnin, terveen ja kestäväan talouden sekä kestävien elämäntapojen edistämisen näkökulmasta” (Kestäväan kehityksen toimikunta - 20.4.2016, 4.)

Sitoumus 2050 tavoitteet ovat seuraavanlaisia: Yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin, vaikuttavien ihmisten yhteiskunta, työtä kestävästi, kestävät yhdyskunnat ja paikallisyhteisöt, hiilineutraali yhteiskunta, resurssiviisas talous, luonnon kantokykyä kunnioittavat elämäntavat ja luontoa kunnioittava päätöksenteko. Kyseisten kahdeksan tavoitteen toteutumiseen tähdätään muun muassa erinäisten vaikuttajien, esimerkiksi yritysten, kuntien tai järjestöjen toimenpidesitoumuksilla. Toimenpidesitoumuksilla sitoutuneet toimijat voivat tahdonsa mukaan osallistua konkreettisilla sitoumuksilla edistämään kyseisistä tavoitteista joko

kaikkia, tai osaa yhteisistä tavoitteista. Toimenpidesitoumuksia ovat tehneet eri hallinnon alat ja muut yhteiskunnalliset toimijat, kuten, kuten kunnat, yritykset, järjestöt ja oppilaitokset. Myös yksityishenkilöt voivat tehdä oman toimenpidesitoumuksensa. (*Kestävän kehityksen toimikunta, 20.4.2016, 2-7*)

Sisäministeriö teki syksyllä 2019 oman kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksensa. Se sisältää viisi erillistä sitoumusta, jotka ovat, Sisäministeriön hallinnonalan hiilijalanjäljen pienentäminen, kestävän kehityksen painoarvon lisääminen hankinnoissa, hälytyspalveluiden yhdenvertaisuuden edistäminen, uusintarikollisuuden ja uudelleenuhriutumisen vähentäminen ja hallinnonalojen virastojen haastaminen tekemään omat toimenpidesitoumuksensa. Näiden sitoumusten tavoitteena on muun muassa saada kestävä kehitys vahvemmin hallinnon alaa ohjaavaksi periaatteeksi (*Sisäministeriö – Kestävä kehitys sisäasiainhallinnossa 2019.*)

Suomi on valtiona ollut myös hyvin sitoutunut koulutuksensa kestävään kehitykseen. Suomi oli mukana laatimassa vuonna 2002 hyväksytyä itämeren alueen valtioiden kestävän kehityksen ohjelmaa ”An Agenda 21 for Education in Baltic Sea Region - Baltic 21E. Tämä oli Maailman ensimmäinen alueellinen kestävä kehitystä edistävän koulutuksen toimintaohjelma. Koulutuksen osalta ohjelmassa toteutetaan Rio de Janeiron 1992 ympäristö- ja kehityskonferenssissa hyväksytyä maailmanlaajuista toimintaohjelmaa Agenda 21:stä sekä Johannesburgin (2002) toimintaohjelmaa. Baltic 21E:llä pyritään siihen, että kestävän kehityksen näkökohdista muodostuu pysyvä osa Itämeren maiden koulutusjärjestelmissä (*Opetusministeriö, Rohweder, Virtanen (toim.) 2008, 19-20.*)

Ohjelman yhteisen tavoitteen mukaan ”kestävää kehitystä edistävällä koulutuksella pyritään siihen, että kaikilla kansalaisilla on valmiudet tukea kehitystä, jolla voidaan vastata nykypäivän tarpeisiin vaarantamatta tulevien sukupolvien mahdollisuuksia vastata omiin tarpeisiinsa.” Yleisen tavoitteen lisäksi ohjelmassa asetetaan tavoitteita eri kouluasteille. Muun muassa koulujen tavoitteeseen kuuluu se, että koululaisilla on tarvittavat tiedot, arvot ja taidot ollakseen aktiivinen ja osallistuva vastuullinen kansalainen kestävän kehityksen edistämiseksi. Ohjelma edellyttää, että kestävä kehitys sisältyy koululaisten opintoihin ja päivittäiseen kouluelämään (*Opetusministeriö, 2006, 16-17.*)

Korkeakouluissa tavoitteet ovat hieman syvällisemmät kuin peruskoulutasolla. Korkeakouluilla on tavoitteena, että kestävä kehitystä edistävää tietoa ja toimintavalmiuksia lisätään tutkimuksen ja koulutuksen avulla ja tämän lisäksi tehdään muun muassa yhteistyötä ja aktiivista toimimista muun yhteiskunnan kanssa eri tasoilla. Opettajilta tämä edellyttää sitä,

että he tietävät miten kestävä kehitys liittyy heidän opettamiinsa oppiaineisiinsa. Tämän lisäksi kestävä kehitys täytyy sisältyä kaikilla aloilla perustutkinto-opetukseen ja siihen tulee olla saatavilla erikoistumiskoulutusta (*Opetusministeriö, 2006, 17.*)

Suomessa laadittiin myös oma kansallinen kestävä kehityksen koulutuksen käynnistys-suunnitelma, joka pohjautuu Baltic 21E:hen. Tämä tehtiin siksi, että Baltic 21E, oli kirjoitettu suhteellisen yleisellä tasolla kaikille sen jäsenvaltioille ja haluttiin kansallisempi ja kansalle suunnatumpi suunnitelma. Tämän myötä syntyi ”Kestävä kehityksen edistäminen koulutuksessa 2002. Sitä toteutettiin vuosina 2002-2005. Tämän jälkeen vuonna 2006, julkaistiin Kestävää kehitystä edistävän koulutuksen strategia. Kyseinen strategia oli samalla kansallinen toimeenpanosuunnitelma YK:n kestävää kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmentä (2005-2014) -varten. Tämän strategian vision mukaan korkeakoulututkinnon suorittaneella on ”perustiedot ja taidot ammatissa ja asiantuntijana toimimiseen, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja päätöksen tekoon sekä ammatti- ja osaamisalansa seuraamiseen ja tutkimukseen pohjautuvaan kehittämiseen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti” (*Opetusministeriö, Rohweder, Virtanen (toim.) 2008, 20.*)

2.4 KESTÄVÄ KEHITYS KORKEAKOULUSSA

Kuten aiemmin kävi jo ilmi, Suomi on Baltic21E:n ja kestävää kehitystä edistävän vuosikymmenen 2005-2014, myötä panostanut huomattavasti koulutuksen kestäväan kehitykseen. Nykypäivänä edellä mainittujen uudistusten myötä, jokaisen korkeakoulun tulisi toiminnassaan toteuttaa kestävää kehitystä. Näin ollen on syytä tarkastella, että mikä on kestävä kehityksen tila korkeakouluissa.

Vuonna 2006, tehtiin kyselytutkimus, jossa selvitettiin kaikkien ammattikorkeakoulujen opettajilta heidän käsityksiään kestävästä kehityksestä ja että miten he ottavat sen huomioon opetuksessaan. Kyselyssä selvitettiin muun muassa opettajien yleistä tietämyksen tasoa kestävästä kehityksestä ja sen strategioista. Tämän lisäksi siinä selvitettiin heidän asenteitaan ja suhtautumista kestävä kehitystä kohtaan sekä kestävä kehityksen näkymistä oman korkeakoulun opetuksessa ja omassa opetuksessa (*Opetusministeriö, Rohweder, Virtanen (toim.) 2008, 68.*)

Tutkimuksen tuloksien mukaan opettajat suhtautuvat kestäväan kehitykseen hyvin myönteisellä tavalla. Lisäksi kestävä kehityksestä opettaminen ja kriittinen keskustelu asioista ja ilmiöistä koettiin ammattikorkeakoulujen tehtäviksi. Tietoisuus kestävästä kehityksestä oli

myös kohtuullisen hyvällä tasolla. Haasteena koettiin kestävän kehityksen liittäminen omaan ammattialaan ja siihen oli opettajilla tarvetta lisäkoulutukselle. Jo tuolloin koettiin, että kestävän kehityksen merkitys tulee vain kasvamaan entisestään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa, etenkin ilmastonmuutoksen, sosiaalisen eriarvoistumiskysymysten ja talouden globalisoitumisen myötä. Koulutuksen tulee kyetä vastaamaan näihin haasteisiin ja viemään toimintaa kestäväan suuntaan. Ongelmaksi koettiin myös ammattikorkeakoulujen opettajien resurssit. Tällä hetkellä opettajilla ei ole riittäviä resursseja kestävän kehityksen integroimiseen opetukseen, sillä uutta osaamista ja tietämystä kestävän kehityksen yhdistämisestä omaan ammattialaan ja omiin opetusmenetelmiin olisi ehdottomasti tarpeessa. Kokonaisuudessaan tutkimuksen tuloksissa todettiin, että ”kestävän kehityksen vakiinnuttamiseksi osaksi korkeakoulujen arkikäytäntöjä, tulisivat lähtökohtina olla arvot ja strategia ja niihin perustuva johtaminen. Lisäksi tarvitaan ammattialakohtaista avustusta ja myönteistä asennoitumista sekä yhteisöllistä vastuullisuutta” (*Opetusministeriö, Rohweder, Virtanen (toim.) 2008, 87-88.*)

Tämä oli tilanne siis vuonna 2006. Outi Virkkulan tekemässä Oulun ammattikorkeakoulun julkaisussa vuodelta 2014, *Ammattikorkeakouluille Green Campus -toimintamalli?* Pohdiskellaan sitä, että tulisiko suomalaisissa ammattikorkeakouluissa ottaa käyttöön Green Campus toimintamalli, joka on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi yliopistoissa (*Virkkula, O. 2014, 1.*) Kyseisessä julkaisussa Virkkula pohdiskelee paljolti ammattikorkeakoulujen suhtautumista kestäväan kehitykseen.

Virkkulan mukaan ammattikorkeakoulujen kestävän kehityksen painotukset ja aktiviteetit vaihtelevat. Edelläkävijät ovat sitoutuneet erilaisiin järjestelmiin ja toimintamalleihin. Useimmat kouluista osoittavat aktivoitumista aiheeseen strategia- ja arvotasolla. Virkkulan mukaan monissa korkeakouluissa tehdään hyviä kestävän kehityksen tekoja vaihtelevin sitoumuksin. Useassa ammattikorkeakouluissa on myös sitouduttu kestävän kehityksen työhön vähintään visiossa ja strategiatasolla ja noin puolet hyödyntävät toiminnassaan jotain ympäristöjärjestelmää tai ohjelmaa (*Virkkula, O. 2014, 1-3.*) Hänen tutkimuksensa mukaan muun muassa 54 prosenttia ammattikorkeakouluista olisi sitoutunut johonkin ympäristöjärjestelmään, ohjelmaan tai yhteiskuntavastuuraportointiin, jotka asettavat vaatimuksia ja edellyttävät kestävän kehityksen työltä systemaattisuutta (*eml, 4*). Tämä kertoo siitä, että ammattikorkeakouluissa ollaan selvästi menty eteenpäin ja että kestävästä kehityksestä on alkanut tulla merkittävä ja pysyvä tekijä ammattikorkeakoulujen päivittäisessä toiminnassa.

Kestävästä kehityksestä eri korkeakouluissa on tehty kuluneella vuosikymmenellä lukuisia opinnäytetöitä. Suvi Palovaara ja Ulla Sipola 2010 tekivät muun muassa opinnäytetyön kestävän kehityksen tilasta Oulun seudun ammattikorkeakoulussa vuonna 2010 (*Palovaara, Sipola 2010*) ja Tuija Hyyrynen kestävästä kehityksestä Tampereen ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksessa (*Hyyrynen 2017*). Molemmissa opinnäytetöissä tarkastellaan kestävästä kehitystä kahdessa eri ammattikorkeakoulussa. Vaikka ne eivät varsinaisesti ole vastaavanlaisia, sillä toinen tutkii kestävästä kehityksestä kyseenomaisessa ammattikorkeakoulussa ja toinen ammattikorkeakoulun opetuksessa, niin silti niitä vertailemalla voidaan havaita olennaisesti kestävän kehityksen kehityssuuntaa. Kestävässä kehityksessä ammattikorkeakouluissa ollaan tultu eteenpäin, mutta siinä on vielä joitakin haasteita tulevaisuudelle.

Muun muassa Palovaaran ja Sipolan opinnäytetyössä Kerrotaan, että tutkimuksen tulokset ovat vastaavanlaiset aiemmin mainitussa vuoden 2006 suomen ammattikorkeakoulujen tutkimuksessa ja että kestävän kehityksen hahmottaminen on edelleen hankalaa (*Palovaara, Sipola 2010, 61*). Tuija Hyyrysen opinnäytetyössä todettiin, että Ammattikorkeakoulun opettajat tuntevat laajasti kestävän kehityksen neljä eri ulottuvuutta, mutta asian kokonaisuutena esille tuomiseen opetuksessa tarvittaisiin lisäkoulutusta. Näin ollen kestävän kehityksen perusteellinen sisällyttäminen opetukseen ja soveltaminen päivittäisessä opetuksessa on vielä kehitysvaiheessa (*Hyyrynen, 2017, 42-43.*)

Kun tarkastellaan, että Palovaaran ja Sipolan opinnäyte oli tehty vuonna 2010 ja Hyyrysen vuonna 2017, niin voidaan siitä huolimatta todeta, vaikka kyseessä ei ole sama ammattikorkeakoulu, että kestävän kehityksen integroiminen ammattikorkeakoulumaailmaan on kehittynyt, mutta siinä on vielä omanlaisiaan haasteita. Opettajien puutteellinen tietoisuus kestävän kehityksen periaatteista on mahdollisesti yksi olennaisimpia syitä siihen, miksi sitä ei osata tuoda riittävän vahvasti esille koulutuksessa. Se, että miten Oulun ammattikorkeakoulun kestävän kehityksen tilanne on edistynyt vajaan kymmenen vuoden sisällä, voidaan vain spekuloida, koska uutta aihetta tutkivaa työtä ei ole julkaistu. Kuitenkin ottaen huomioon, että kuinka keskeisempi kestävästä kehityksestä on tullut jokapäiväistä elämäämme tänä päivänä, niin voidaan uskoa, että kehitystä on tapahtunut.

Kestävästä kehityksestä on tullut tärkeä osa korkeakouluja ja niiden toimintaperiaatteita. Oletettavaa on myös se, että kestävän kehityksen merkitys ja näkyvyys tulee myös kasvaamaan entisestään korkeakoulumaailmassa, ottaen huomioon sen, että siihen panostetaan jo tällä hetkellä suhteellisen kovasti ja korkeakouluissa ollaan motivoituneita sen suhteen. Kestävästä kehityksestä halutaan varmasti tehdä tuttu käsite kaikille korkeakouluopiskelijoille

ja opettajille, jotka opiskelevat tai opettavat kestävään kehitykseen panostavassa korkeakouluissa. Jotta kestävä kehitys saataisiin laajemmin osaksi opetusta ja toimintaa korkeakouluissa, niin mielestäni opettajia pitäisi kouluttaa ottamaan huomioon kestävä kehitys heidän omilla opintojaksoillaan. Kyseistä aihetta on kuitenkin melko hankala itseopiskella ja varsinkin, jos se tulee tehdä omalla ajalla. Tämä varmasti antaisi kestäväälle kehitykselle sen seuraavan merkittävän askeleen korkeakoulumaailmassa.

2.5 POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN OPETUSSUUNNITELMA JA KESTÄVÄ KEHITYS

Tällä hetkellä Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa kestävä kehitys sivutaan ainoastaan sen yleisissä kompetensseissa. Muun muassa opiskelijan eettisen osaamisen kompetensseissa on mainittu, että opiskelija osaa soveltaa kestävä kehityksen periaatteita ja tasa-arvoisuuden periaatteita. Innovaatio-osaamisen kohdassa sanotaan, että opiskelija osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja. Tämän lisäksi vielä kansainvälisyysosaamisessa sanotaan, että opiskelija kykenee monikulttuuriseen yhteistyöhön. Nämä ovat kohtia, jossa viitataan kestävä kehityksen ainakin jollain tavalla. Kuitenkin suoraan kestävä kehitykseen viittaavia kohtia oli ainoastaan yksi. (*poliisi AMK -opetussuunnitelma 2018-2020, 4*)

Esimerkiksi monissa muissa ammattikorkeakouluissa kestävä kehitys käsitellään jo opetussuunnitelmassa hyvin paljon. Joillain aloilla on jopa useita kestävä kehityksen sisällyttäviä oppikokonaisuuksia. Esimerkiksi HUMAK:in yhteisöpedagogikoulutuksen opetussuunnitelmassa oli hyvin usean kurssin sisällöissä jotain kestävä kehitykseen liittyvää oppimistavoitetta. Sama juttu oli esimerkiksi HUMAK:in Tulkkauksen ja kielellisen saavutettavuuden koulutuksessa sekä SeAMK:n tradenomikoulutuksessa. Vastaavia koulutuksen aloja on hyvin monia missä kestävä kehitys on usean kurssin tavoitteissa jo opetussuunnitelmassa. Sellaisiakin koulutuksen aloja on olemassa, missä kestävä kehitys ei mainita lainkaan opetussuunnitelmassa. Näin ollen ajateltuna Poliisiammattikorkeakoulu on kestävä kehityksen kannalta mahdollisesti niitä AMK -koulutuksen aloja edistyneempi. Tämän lisäksi kestävä kehitys on ehkä oleellisempi käsite ja enemmän esillä toisissa ammattikorkeakoulun aloissa kuin esimerkiksi Poliisiammattikorkeakoulussa (*HUMAK Yhteisöpedagogi opetussuunnitelma 2018-2024; HUMAK Tulkkauksen ja kielellisen saavutettavuuden koulutus, opetussuunnitelma 2018-2024; SeAMK Oy LITA19 Tradenomi (AMK), Liiketalous, opetussuunnitelma.*)

Niin kuin aiemmin jo havaitsimme, kestävä kehitys alkaa olla jo niin merkittävä ja keskeinen osa eri AMK -aloilla Suomessa, että olisi järkevää, jos siitä olisi jo reilusti mainintaa jo opetussuunnitelmissa. Muun muassa haastatellessani Poliisiammattikorkeakoulun koulutussuunnittelijaa, keskustelun aiheena oli hyvin keskeisesti Poliisiammattikorkeakoulun opetussuunnitelma ja kestävä kehitys opetussuunnitelmassa. Hän kertoi muun muassa, että kestävä kehitys on vielä Poliisiammattikorkeakoulussa melko uusi käsite ja että siitä ei ole ollut vielä paljoa puhetta opettajatasolla, eikä tietoisuutta aiheesta ole vielä saatu luotua. Koulutussuunnittelija koki kestävä kehityksen tärkeäksi aiheeksi ja että sitä tulisi ottaa enemmän huomioon jatkossa koulun toiminnassa. Keskustelumme myötä oli myös ymmärrettävissä, että hän aikoo jatkossa ottaa kestävä kehitystä enemmän esille opetussuunnitelmatyössä ja hän oli myös keskustellut koulutuspäällikön kanssa siitä, että kestävä kehitys sisällytettäisiin uuteen opetussuunnitelmaan. Poliisiammattikorkeakoululla on tulossa opetussuunnitelmauudistus. Tämän lisäksi hän sanoi alkavansa lämmittämään kestävä kehityksen ideaa ops -kehittämissyöryssä. Tämän kaltaisilla teoilla ja mahdollisilla opetussuunnitelman uudistuksilla kestävästä kehityksestä saadaan varmasti vieläkin olennaisempi osa Poliisiammattikorkeakoulun jokapäiväistä koulutustoimintaa.

Haastattelu oli myös hyvin antoisa monella muullakin tapaa. Keskustelimme paljon kestävästä kehityksestä ammattikorkeakouluympäristössä, ja millä tavalla sitä tällä hetkellä mahdollisesti toteutetaan Poliisiammattikorkeakoulussa. Tämän lisäksi pohdiskelimme, että mitä se saattaa tulevaisuudessa olla ja että millaisia hyviä uudistuksia olisi hyvä saada Poliisiammattikorkeakoululle, jotta kestävä kehitys toteutuisi entistä paremmin AMK -koulutuksessa. Esimerkiksi pohdiskelimme mahdollisia simulaattoriharjoituksia tiettyihin toiminnallisiin harjoituksiin ja erinäisiä säästämistapoja. Puhuimme myös paljon Sosiaalisesta ja kulttuurisen kestävyuden kehityskaskelista, joita on tullut hyvin. Tässä tuli esimerkkinä esille opettajien arviointikoulutuksen opetus, jota opettajat olivat saaneet hiljattain.

3 TUTKIMUSTEHTÄVÄ

3.1 TUTKIMUKSEN TAVOITE

Tutkimukseni tavoitteena on saada selville mikä on Poliisi AMK -koulutuksen poliisitaustaisten oppiaineiden kestävän kehityksen nykytila. Poliisiammattikorkeakoululla on toimintasuunnitelmassaan tavoite kestävälle kehitykselle vuodelle 2019, jossa kestävän kehityksen nykytila olisi kuvattu ja sille on asetettu tavoitteet, joita seurataan. Opinnäytekartoituksen jälkeen opinnäytetyön tulisi tukea toimintasuunnitelman tavoitteen saavuttamista, koska siitä saadaan suunnitelman tueksi käsitys kestävän kehityksen nykytilasta poliisi AMK -koulutuksen poliisiopetuksessa.

Kuten sanottu, tällä hetkellä Poliisiammattikorkeakoululla ei ole toimintasuunnitelmaa tai omia tavoitteitaan kestävälle kehitykselle. Tämän vuoksi Poliisiammattikorkeakoulun opetuksen kehittämisryhmä esitti, että koulutustoiminnan ohjausryhmä veisi kyseistä asiaa eteenpäin, niin että vuoden 2019 toteutussuunnitelman omaksi tavoitteeksi asetetaan Poliisiammattikorkeakoulun kestävän kehityksen toimintasuunnitelman laatiminen. (*Puputti, 2018.*)

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tulee ensin selvittää, että mikä on Poliisi (AMK) -koulutuksen kestävän kehityksen nykytila. Vasta kyseisen tilannekartoituksen jälkeen voidaan ryhtyä luomaan tulevaisuuden tavoitteita ja toimintasuunnitelmaa. Toteutin tutkimukseni käyttämällä laadullista tutkimusmenetelmää ja hankin aineiston teemahaastatteluilla. Haastattelin poliisitaustaisia opettajia heidän näkökulmistaan, että miten kestävää kehitystä toteutetaan heidän opettamisissaan aineissa.

3.2 TUTKIMUKSEN KYSYMYKSET

Tutkimuksen ydinkysymys on mainittu tässä edellä jo useaan otteeseen. Tämän vuoksi tässä vaiheessa voidaan syventyä siihen tarkemmin, eli mitä sillä tarkemmin halutaan saada selville.

Kestävä kehitys muodostuu kolmesta ydinkohdasta. Ekologisesta, sosiaalisesta/kulttuurisesta ja taloudellisesta kehityksestä ja sen tarkoitus on olla jatkuvaa ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka tarkoitus on turvata nykyiselle ja tuleville sukupolville hyvät elämisen

mahdollisuudet (*kestavakehitys.fi*.) Tämän myötä tutkimuksessani haen vastauksia näihin kolmeen nimenomaiseen seikkaan. Eli mikä on Poliisiammattikorkeakoulun koulutuksen kestävyiden tila ekologisesta, sosiaalisesta/kulttuurisesta ja taloudellisesta näkökulmasta katsottuna. Millä tavalla poliisitaustaiset vastuopettajat näkevät asian opettamisissaan oppiaineissa? Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

1. Millä tavalla kestävä kehitys näkyy poliisi (AMK) -koulutuksen poliisiaineiden sisällöissä?
2. Millä tavalla kestävä kehitys näkyy poliisi (AMK) koulutuksen poliisiaineiden opetusmenetelmissä?

Lisäksi sivukysymyksenä pohdiskelen, että millä tavalla opettajat itse toteuttavat kestävä kehitystä omassa toiminnassaan? Näiden kysymysten saattelemana toivon saavani tietää, että mikä on Poliisiammattikorkeakoulun kestävä kehityksen nykytila poliisitaustaisissa aineissa. Tarkoitukseni on saada tietää millä tavalla kestävä kehitys on mukana heidän opetuksessaan ja että mitä mieltä itse opettajat ovat ylipäättään kestävästä kehityksestä ja sen toteuttamisesta AMK -koulutuksessa.

3.3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Laadullisessa tutkimuksessa pyritään usein keskittymään suhteellisen pieneen harkinnanvaraiseen näytteeseen ja sitä pyritään analysoimaan niin tarkasti ja syvällisesti kuin vain mahdollista. Näin ollen tuloksen kannalta ei ole merkittävää analysoitavan materiaalin määrää vaan sen laatu (*Eskola & Suoranta 1998, 18*). Tällä tavalla harkinnan varaisen otannan mukaisesti, suoritin teemahaastatteluja neljälle poliisiammattikorkeakoulun poliisitaustan omaavalle vastuopettajalle. Harkinnan varaisessa otannassa tutkija rakentaa vahvat perusteet tutkimukseensa, jotka omalla tavallaan näillä valinnoilla ohjaavat aineiston hankintaa (*Eskola & Suoranta 1998, 18*). Vastuopettajat on valittu siten, että keskeisimmistä oppilaitoksen poliisitaustaisten vastuopettajien oppiaineista on yksi vastuopettaja. Vastuopettajia on valittu voimankäytöstä, valvonta ja hälytystoiminnan perusteista, rikostorjunnasta, sekä ajotekniikasta ja taktiikasta.

3.3.1 LAADULLINEN TUTKIMUS

Päädyin laadulliseen tutkimukseen siksi, että kyseisen opinnäytteen tavoitteiden saavuttaminen tuntui järkevämältä suorittaa syventävällä ja laadullisesti pohdiskelevana tutkimuksena. Haastattelut poliisiopettajille tuntui mielestäni järkevämältä kuin kysely, sillä jo itse tutkimuksen kohde, eli poliisitaustaiset vastuuopettajat ovat melko pieni kohde ja näin voisi määrällinen tutkimus jäädä hyvin pintapuoliseksi. Määrällisellä menetelmällä en usko, että tutkimuksen kohteesta oltaisiin saatu kaikkea irti samalla tavalla niin kuin laadullisella menetelmällä. Menetelmien yhdistäminen olisi voinut tarjota myös hyvän vaihtoehdon, eli esimerkiksi tekemällä haastattelujen lisäksi tukevaa kyselyä. Tästä huolimatta, päädyin kuitenkin käyttämään analyysissä vain pääasiassa laadullista tutkimusmenetelmää, sillä se tarjoaa kaiken oleellisen mitä kyseisen tutkimuksen toteuttaminen vaatii ja sillä pystytään vastaamaan tarkalla analyysillä tutkimuskysymyksiin. Tällä tavalla myös työmäärä ja rajausten ovat opinnäytetyön mittasuhteisiin järkevämmät.

Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus on usein syvällistä pienemmän tutkimuskohteen analysointia hyvin tarkalla ja syvällisellä näkökulmalla. Usein laadullinen tutkimus miellellään aineiston, analyysin ja muodon kuvaukseksi. Toisin tehdään määrällisessä tutkimuksessa, jossa usein aineistosta tehdään numeraalisia tilastollisia analyysejä (*Eskola & Suoranta 1998, 13.*) Se ei kuitenkaan sulje pois tutkimusta, missä yhdistetään kyseisiä tutkimustapoja. Määrällisiä tutkimusmenetelmien elementtejä voidaan yhdistää myös laadulliseen tutkimukseen, esimerkiksi tekemällä esitutkimus laadullista tutkimusta varten (Kvali-MOTV, 1.2). Tässä tutkimuksessa, tutkimustehtävä ja sen luonne ohjasivat menetelmää ja näin ollen pääasiassa kyseessä oli laadullinen tutkimus.

Laadullisessa tutkimuksessa aineistolla tarkoitetaan pelkistetyimmillään materiaalia, joka on tekstin muodossa. Tekstimuotoinen materiaali voi olla peräisin esimerkiksi haastatteluista, havainnoinneista, päiväkirjoista tai vaikka omaelämänkerroista (*Eskola & Suoranta 1998, 15.*) Tässä tutkimuksessa materiaali on peräisin teemahaastatteluista, jossa Vastuuopettajia haastatellaan kestävästä kehityksestä sen eri ulottuvuuksien toteutumisesta ja kestävästä kehityksen kokonaisvaltaisesta hyödyntämisestä opetusmenetelmissä. Haastattelu on tilanne, jossa haastateltava esittää kysymyksiä haastateltavalle, ja jossa haastattelija johdattaa keskustelua. Tämä on perinteinen kysymys vastaus -haastattelumenetelmä. Näissä haastatteluissa käytettiin pääasiassa keskustelunomaista teemahaastattelumenetelmää, jossa keskustelu virtaa rennosti omalla painollaan, kuitenkin haastattelijan ohjaamana. (*Eskola & Suoranta 1998, 86.*)

Haastatteluissa käytettiin teemahaastatteluille luontaista puolistrukturoitua haastattelumenetelmää. Puolistrukturoidussa haastattelussa haastattelua pyritään kohdentamaan johonkin tiettyihin aihealueisiin ja haastattelu perustuu haastateltavan omiin kokemuksiin tästä aihealueesta. Päivi Hannila ja Päivi Kyngäs kertovat opinnäytetyössään *Teemahaastattelu laadullisessa tutkimuksessa*, että olennaista puolistrukturoiduissa haastatteluissa on myös se, että ”jokin haastattelun näkökohta on lyöty lukkoon, mutta ei kuitenkaan kaikkia” (Hannila, Kyngäs, 2008, 3). Se siis ei etene tarkasti suunniteltujen kysymysten johdantelemana, vaan ennemminkin vapaasti elävällä tavalla tiettyihin teemoihin tukeutuen. Tällä tavalla puolistrukturoitu haastattelu eroaa esimerkiksi vapaasta haastattelusta tai strukturoidusta haastattelusta (*KvaliMOTV*, 6.3.2).

Teemahaastattelu sopii myös käytettäväksi tilanteisiin, jossa haastateltavalle esitetään kysymyksiä, joista he eivät ole niin tietoisia. Tämän lisäksi se sopii tilanteisiin, jossa haastattelun aihealue on sellainen, josta tutkittava ei ole tottunut puhumaan aikaisemmin (Hannila, Kyngäs, 2008, 3). Nämä seikat soveltuivat erinomaisesti tässä tutkimuksessa suoritettuihin haastatteluihin.

3.3.2 TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN

Tarkoitukseni on selvittää heiltä syventävästi, että miten poliisiopettajat kokevat Heidän opettamassaan oppiaineessa tällä hetkellä kestävän kehityksen toteutumisen. Aloitin haastattelut avaamalla kestävän kehityksen ideologiaa ja kerron siitä, että Poliisiammattikorkeakoululla on tarkoitus toteuttaa kestävä kehitys opetuksessaan. Tämän lisäksi kerroin siitä, että siitä on mainittu Poliisiammattikorkeakoulun pedagogisissa linjauksissa ja sivuttu opetussuunnitelmassa. Tämän jälkeen, kun kestävä kehitys oli avattu riittävälle tasolle, niin sen jälkeen syvennyin haastatteluissa tarkemmin itse tutkimuskysymyksiä seikkoihin.

Kysyin kysymyksiä kolmen kestävän kehityksen ulottuvuuden näkökulmasta ja niiden toteutumisesta heidän oppiaineidensa koulutuksessa. Tämän lisäksi syvennyin tarkentaviin kysymyksiin ottaen huomioon ulottuvuuksia yhdessä ja kokonaisuutena (Liite 1). Haastateltavat poliisiopettajat ovat saaneet raa’an haastattelurungon ennen haastatteluja saatekirjeessä, josta saa osviittaa siihen, että millaisia kysymyksiä heille tullaan esittämään. Tässä saatekirjeessä on myös esitetty heille tämän tutkimuksen tavoitteet ja se mihin he osallistuvat heidän haastatteluillaan. Tavoitteeni on saada tällä menetelmällä selvitettyä kestävän kehityksen nykytila Poliisiammattikorkeakoulun poliisiaineiden opetuksessa.

Teemahaastatteluista saatu tutkimusaineisto tallennettiin tietokoneelle ja puhelimelle haastateltavien luvalla äänityslaitteilla. Tämän jälkeen haastattelut litteroitiin kirjalliseen muotoon tietokoneella. Haastattelut kestivät noin keskimäärin 25-30 minuuttia ja tekstiä niistä tuli noin 2500-3400 sanan verran. Alkuun analysoin aineistoa kuuntelemalla äänitteitä useamman kerran läpi kokonaisuudessaan. Tämän jälkeen lisäsin kommentteja litteroituun aineistoon ja aloin nostaa materiaalista ylös keskeisiä seikkoja. Lopuksi kasasin aina yhteenvedon jokaisesta haastattelusta, jossa tuli esiin sen pääseikat kestävän kehityksen ulottuvuuksista ja vastaukset tutkimuskysymyksiin. Kun tämä oli tehty jokaisen haastattelun kohdalla, niin aloin etsiä yhtäläisyyksiä ja eroavaisuuksia haastatteluiden välillä. Vertailin yhteenvedoja ja pohdiskelin mistä niissä ilmenneet tulokset mahdollisesti johtuisivat. Tein myös haastatteluiden yhteenvedosta käsitekartan, johon yhdistin kaikki pääkohdat haastatteluiden ydinkohdista, joita olivat Ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys. Tämän lisäksi laitoin jokaisen haastattelun kohtaan myös yleisesti kestävä kehityks-ajatuskuplan.

4 TULOKSET

4.1 EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Niin kuin edellä kävi ilmi, niin käsittelin haastatteluissa jokaista kestävän kehityksen ulottuvuutta omana kysymysalueena ja näin jokainen ulottuvuus käytiin perusteellisesti läpi, että millä tavalla se näkyy ja toteutuu opetuksessa.

Ekologinen kestävyys on usein se kaikista tunnetuin kestävän kehityksen ulottuvuus ja kestävä kehitys myös saatetaan usein virheellisesti mieltää ainoastaan siihen. En pysty sanomaan, että tapahtuiko näin haastateltavien kohdalla, sillä se ei ollut puheenaiheena, mutta koen että se saattoi olla hyvin mahdollista ennen haastatteluja.

Jokaisessa vastuuopettajan haastattelussa ekologisen kestävyuden pääkysymykseen ”*miten ekologinen kestävyys tulee esille opintojaksosi tai koulutuksesi sisällössä*”, tuli melko vai-vattomasti usein pitkiä vastauksia. Tämä toisin sanoen tyrmäsi melko lailla mahdollisia en-nakkoajatuksia, että ekologista toimintaa ei ajateltaisi paljoa. Toiminnallisissa oppiaineissa

ekologisia asioita havaittiin ehkä enemmän tai ainakin opettajien oli helpompi niitä havaita näissä aineissa. Konkreettisia esimerkkejä tästä tuli esimerkiksi ajo-opetuksessa, jonne muun muassa oli tulossa uusi sähköauto mukaan ajoneuvokalustoon. Tämän lisäksi ajokoulutuksessa keskitytään oleellisesti taloudelliseen ajoon ja sen merkitykseen.

Me ollaan saatu tänne tota niinni sähköautopistokkeet, tuli nyttten viime kesänä valmiiksi ja nyt sitten meillä on me ollaan haettu nyt sitten tota niin silleen, että meille on luvattu et ens vuonna me saadaan täys sähköauto tänne, opetuskäyttöön. - - No tota jos nyt ajokoulutukseen mieltii sitä että mitä sellasia ekologisia systeemejä meillä on ajokoulutuksessa ni tietysti me opetetaan sitä taloudellista ajamista (*Liikenneopetuksen vastuuopettaja*)

Voimankäytön opetuksessa taas ekologista kestävyttä edistetään siten, että välineistöä kierrätetään ja uusiokäytetään hyvin paljon. Viimeisimpänä uudistuksena tähän oli tullut voimankäyttövöiden ja välineiden kierrättäminen uusille kursseille, kun aiempi lähtee työharjoitteluun.

meillähän on niinku kiertovälineet eli harjoitushaalarit, kiertokamaa varustevyöt kiertokamaa öö aseet on meillä koulutusaseet ne on niinku valitut koulutusaseet, ja ne ammutaan loppuun (*Voimankäytön vastuuopettaja*)

Vähemmän toiminnallisissa aineissakin oli ekologista kestävyttä huomioitu melko hyvin. Muun muassa rikostorjunnan haastattelussa ilmeni, että heillä on ollut tarkoituksena välttää turhaa paperin käyttöä oppimateriaaleissa niin paljon, kun on mahdollista ja kunhan se vain on opetuksen kannalta käytännöllistä. Kokonaan ei kuitenkaan ole menty paperittomaan malliin, sillä työelämävalmiutta palvelee paremmin se, että paperia käytetään esimerkiksi esituskintapöytäkirjoja varten. Parannusehdotuksena hänellä oli, että osa luennoista voitaisiin käydä verkkoluentoina, ettei kenenkään tarvitsisi tulla tällä tavalla fyysisesti koululle. ”Osa, opetuksesta tai luennoista vois olla semmosia, jotka ainakin osittain pystyisi niinkun verkkoon tallentaan, et kenenkään ei tarteis tulla paikalle” (rikostorjunnan vastuuopettaja). Tämä on erittäin hyvä parannusehdotus kestävän kehityksen kannalta tällä tavalla välttyään esimerkiksi turhalta matkustamiselta ja sitä myötä välttyään turhilta päästöiltä. Verkko-opetuksen täytyy kuitenkin tapahtua niin sanotusti hyvän maun rajoissa, koska kuitenkaan kaikkea ei voida tehdä ja opettaa verkon kautta. Se ei palvele enää siinä vaiheessa opetusta eikä kestävä kehitystä.

Orientoivilla opinnoilla, poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, sekä Valvonta ja hälytystoiminnan perusteet opintojaksojen toiminnassa ekologista kestävyttä on pyritty myös edistämään vähentämällä turhaa paperin kulutusta. Tämän lisäksi kyseisissä aineissa ollaan

siirrytty paljolti sähköiseen toimintaan, ja tällä tavalla säästetään paljolti materiaalia. Oriientoivilla opinnoilla heti koulun alussa myös pohditaan, että millä tavalla toiminta olisi esimerkiksi ympäristöarvoja kunnioittavia. Näillä opintojaksoilla myös pohditaan paljon eettisiä kysymyksiä. Näihin kuuluu oleellisesti myös ekologisuus.

Kysymykseen, ”miten ekologinen kestävyys tulee esille opintojaksosi tai koulutuksesi sisällössä” -verrattuna ei tullut kovinkaan paljoa vastauksia siihen, että millaisia kehitysideoita vastuupettajilla on ekologisen kestävyuden parantamiseksi. Rikostorjunnan hyvä parannusehdotus mainittiin jo aiemmin. Tämän lisäksi voimankäytössä mainittiin parannusehdotuksena mahdolliset simulaattoriharjoitukset, joiden myötä voidaan yhdistää opinaloja ja saada esimerkiksi enemmän ampumakokemusta käyttämättä yhtään aiempää enempää resursseja. Liikenneopetuksella parannusideana oli saada enemmän sähköautoja opetukseen ja Orientoivilla opinnoilla, poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, sekä Valvonta ja hälytystoiminnan perusteet opintojaksojen toiminnassa ei tullut mitään kehitysehdotuksia. Tämän perusteella vaikuttaisi siltä, että suurimmat ekologista kestävyyttä tukevat toiminnot ovat jo osana aineiden opetusta. Toinen mahdollisuus on myös se, että ehkä ekologisuutta ei ole välttämättä vielä ajateltu paljoa ja tällä tavalla ei keksitä muita ekologisia tekoja, joita ei vielä tehdä. Opettajat kuitenkin saivat saatekirjeessä raajan rungon haastattelusta, jossa käy ilmi, että haastatteluissa kysytään mahdollisia parannusehdotuksia. Näin ollen kysymystä on ollut mahdollisuus ajatella etukäteen.

Haastatteluissa esille tulleita ekologista kestävyyttä tukevat opetusmenetelmät olivat lyhkäisyydessään verkkokoulutus, vk-välineiden uusiokäyttö sähköinen oppimateriaali, eettinen asioiden pohdinta, johon sisältyy ekologisuus ja taloudellinen ajo liikenneopetuksessa. Kun näitä verrataan Ekologiseen kestävyuden teoriaan, joka perustuu ekosysteemien toimivuuteen ja biodiversiteettiin, eli luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen, sekä ihmisen taloudellisen toiminnan yhteensovittaminen luonnon kestävyvyn mukaisesti, niin näin ollen nämä kaikki voidaan havaita edesauttavan ekologista kestävyyttä (*kestavakehitys.fi*, *Mitä on kestävä kehitys?*.) Ekologinen kestävyys kuvattiin edellä melko yleisellä tasolla, joten se on tietenkin hieman erilaista ammattikorkeakoulumaailmassa. Kuitenkin kaikki ekologiset teot ja toimintamallit, jotka edistävät ympäristön hyvinvointia, niin voidaan varmasti sisällyttää *kestavakehitys.fi*:n kuvaukseen ekologisesta kestävyydestä.

Merkille pantavaa haastatteluissa oli myös se, että opettajat eivät haastattelujen perusteella pohdi merkittävästi ekologista kestävyyttä heidän opetuksessa ja opetusmenetelmissään.

Oppiaineiden opettajat pyrkivät kuitenkin kaikessa toiminnassaan niin ekologiseen toimintaan kuin mahdollista, mutta eivät he näitä asioita pohdiskele kestävän kehityksen ekologisen kestävyuden näkökulmasta ja liitä täten omaan opettamiseen kovinkaan paljoa.

Yhtäläisyyksiä ekologisesta kestävyudesta oli havaittavissa eri oppiaineiden välillä. Ekologisen kestävyuden osa-alueita toteutui jokaisessa oppiaineessa ja niissä tuli esille usein useampikin kohta, että millä tavalla Ekologinen kestävyys on osana heidän opettamansa aineen tai aineiden opintoja. Oli varusteiden ja kalusteiden uudelleenkäyttöä, ja materiaalien säästämistä. Tämän lisäksi verkko-opinnot olivat myös seikka, joka nousi useammassa haastattelussa esille. Kuitenkin asia, joka oli yhteistä jokaisen haastattelun välillä, oli tuo edellä mainittu seikka, että ekologista toimintaa mitä toteutetaan, niin ei ajatella kestävän kehityksen näkökulmasta eikä sitä ajatella oikeastaan osana opettajan opetusta.

Oikeastaan ainoa ekologinen opetusmenetelmä, mitä opettajat käyttivät, olivat taloudellisen ajon opettaminen sekä verkkokoulutus. Nämäkin tapahtuvat pääasiassa, sillä tavalla, että kestävä kehitys ei ole sen opetuksen intressin takana. Toisin sanoen ne ovat kestävän kehityksen suhteen tiedostamattomia opetusmenetelmiä.

4.2 SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN KESTÄVYYS

Haastattelut osoittivat sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden olleen se kaikista panostetuista kestävä kehityksen ulottuvuus näiden oppiaineiden koulutuksessa. Jokaisessa haastattelussa ilmeni, että opettajat ja opiskelijat ovat tyytyväisiä saamaansa tai antamaansa opetukseen ja ilmapiiri opetuksessa on yleisesti ottaen hyvää. Koulutus todettiin myös jokaisessa haastattelussa pääasiassa tasavertaiseksi kaikkia kohtaan. Myöskään palautetta epäoikeudenmukaisesta tai epäeettisestä toiminnasta ei opettajien mukaan ollut tullut nimenomaisesti oppiaineen opetukseen liittyen.

Sosiaalisessa ja kulttuurisessa kestävyudessa on kyse ihmisten hyvinvoinnista ja sen etenemisestä seuraaville sukupolville. Tähän sisältyy muun muassa, että ihmisillä on oikeus terveyteen, tasapuoliseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä oikeuksiin olla oma itsensä. Lyhyesti sanottuna sosiaalisessa ja kulttuurisessa kestävyudessa on kyse siitä, että hyvinvoivan ja ihmisoikeuksiin perustuvan hyvän elämän edellytykset toteutuvat ja siirtyvät sukupolvelta toiselle (*kestavakehitys.fi, Mitä on kestävä kehitys?*).

Paljolti esille haastatteluissa nousi opintojaksopalaute, joka on useassa tutkimuksen alla olevissa oppiaineissa erittäin hyvää. Muun muassa voimankäytön palautelomakkeessa kysytään nimenomaisesti, että onko opiskelijat kokeneet epäoikeudenmukaista tai epätasa-arvoista käytöstä opetuksen aikana. Tämän lisäksi palautteet ovat nykyään anonyymejä ja niitä uskalletaan antaa tämän myötä huomattavasti helpommin. Voimankäytön osalta palaute oli ollut myös pääasiassa erittäin hyvää, eikä siellä ole noussut esille merkkejä epäoikeudenmukaisesta toiminnasta koulutuksessa.

Jos mietitään yhestä viiteen ni me ollaan siellä neljäs puolessa ihan aina. Lähestulkoon yli nelosessa joka kerta, neljäpuolen – 4,3 4,5 -palautteessa ja siellä ei oo noussu esiin ikinä niinku semmosta että ei ois tämmöstä jotain tasavertaisuus ja muuta kóhteluu, toki kaikki ei tykkää voimankäytöstä ku toiset, se on ne on sit henkilökohtasia asioita. *(Voimankäytön vastuuopettaja)*

Tämän perusteella voidaan todeta opiskelijat tyytyväisiksi saamaansa opetukseen voimankäytössä. Palautetta kerätään asteikolla ykkösestä viitoseen ja pääasiassa voimankäytön arviot ovat olleet neljän tai neljän ja puolen tasolla. Orientoivilla opinnoilla, poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, sekä Valvonta ja hälytystoiminnan perusteet opintojaksolla, on myös palaute oppilailta ollut erittäin hyvää, ja sen perusteella tyytyväisyys on korkealla. Palaute on sielläkin ollut yli nelosen luokkaa.

Myös muissa aineissa nousi esille, että palautteen perusteella opetus vaikuttaa olevan kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä. Opetus on tasa-arvoista ja palaute on hyvää, eikä siitä ole kummunnut esiin tyytymättömyyttä eettisiin asioihin, kuten tasavertaisuuteen tai yleiseen ilmapiiriin. Rikostorjunnan haastattelussa ilmeni, että esille on tullut joitakin kiusaustapauksia, mutta tämänkaltaisia tapauksia ei rikostorjunnan opetuksen yhteydessä ole kuitenkaan ilmentynyt.

ja tietysti meillä on koulussa tietysti niitä tavallaan kiusaamisesta ja tälläsistä epäoikeudenmukaisesta kohtelusta esimerkkejä, mutta tota noin niin omalla opetuslalla, niin en oo kyllä, saanu palautetta siitä että olis tämmöstä ollut, enkä ole kuullut kenenkään muunkaan tutkinnan opetuksen mukana olleessa. *(Rikostorjunnan vastuuopettaja)*

Liikenneopetuksen haastattelussa kävi myös ilmi, että toiminnassa pyritään tasavertaisuuteen parhaalla mahdollisella tavalla. Ainoita yksittäisiä palautetta asiaan liittyen on tullut kaupunkiajokokeesta, jossa kaikilla ei ole sama ajoreitti. Tämä oli ainut mistä oli edes yksittäisiä tässä mielessä tasavertaisuuteen tyytymättömiä opiskelijoita. Ongelmana on, että kaikkia ei voida ajattaa täysin samoja reittejä, koska se ei vastaisi koetilannetta ja tämän lisäksi liikennetilanteet ovat kaikki erilaisia ja sattumanvaraisia.

Useammassa haastattelussa nousi sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä esille Poliisi-hallinnon luomat yleiset eettiset koodistot. Voimankäytön haastattelussa tästä oli puhetta, että tätä ollaan nyt jalkautettu Poliisiammattikorkeakouluun ja että siellä on luotu eettistä suunnitelmaa pienissä työryhmissä. Tämä on tullut jo lisäksi sitä, että koululla on ollut jo lähtökohtaisesti hyvin tarkkoja eettisistä asioista ja ihmisten kohtelusta. Orientoivilla opinnoilla, poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, sekä Valvonta ja hälytystoiminnan perusteet opintojaksojen haastattelussa nousi tämä samainen asia esille, kun poliisi, yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla yhtenä teemana on ammattietiikka ja kestävään kehitykseen, kun olennaisesti liittyy eettisyys, niin tämän opintojakson taustalla toimii vahvasti tämä edellä mainittu Poliisihallituksen vuoden 2019 elokuussa julkaisema poliisin eettinen koodisto. Tämä on varmasti samalla tavalla taustalla vaikuttamassa saman opintojakson kulttuuriosaa-minen -osiossa, jossa syvennyttään esimerkiksi tasa-arvoon ja monikulttuurisuuteen.

Sosiaalista kestävyyttä ei muuten sen suuremmin pohdiskella ja käytetä hyväksi opetusmenetelmissä. Ainoastaan orientoivissa opinnoissa sekä poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, opetuksessa tuli esille, että siellä sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä hyödynnetään itse opetuksessa ja niissä otetaan selvästi kantaa eettisiin asioihin ja laitetaan opiskelijat pohtimaan poliisin eettisiä asioita toden teolla. Edellä mainitussa kappaleessa tätä aihetta sivuttiin jo, mutta esimerkiksi nimenomaan tässä poliisi yksilö yhteiskunta, ammattietikassa, jota haastateltava vetää yhdessä toisen lehtorin kanssa, niin se on heidän yksi opetus-teema tällä jaksolla. Siellä pohditaan muun muassa ammattieettisiä kysymyksiä, esimerkiksi hänen työparillaan on tässä omassa opintokokonaisuudessa pohdintoja eettisen toiminnan edellytyksistä. Esimerkiksi kykyä havaita eettisiä ongelmia ja miten oma toiminta vaikuttaa toisten hyvinvointiin. Tämän lisäksi tästä teemasta pohditaan moraalis- eettistä ongelmanratkaisua, eli kykyä ratkaista tämän tapaisia ongelmia ja kykyä valita paras tilanteessa oleva vaihtoehto. Opintojaksolla käsitellään myös tietynlaista eettistä motivaatiota, eli halua ja sitkeyttä toimia ratkaisun suuntaan vaikeuksista huolimatta. Viimeisimpänä on vielä eettinen toimeenpano, eli taito, kyky, rohkeus toimia moraalisten periaatteiden mukaan paineen alla rakentavasti. Tässä he toimivat siten, että jos hänen työparinsa lähestyy asiaa enemmän teorioiden kautta, pohtien eettisiä, kysymyksiä, opiskelijoiden kanssa, niin hän itse pohdiskelee eettisiä ongelmanratkaisuja sitten ammatillisen ja omien kokemusten ja näkökulmien kautta.

(Työpari) lähtee enemmän näitten teorioiden kautta, pohtiin näitä eettisiä, kysymyksiä, opiskelijoiden kanssa, ni mä tuon sitten tätä ammatillista kautta, omien kokemusten, kolmekymmentä vuotta poliisiorganisaatiossa olleena. Ja tuon, mulla on siinä opetuksen painoituksena arvot. Ja poliisin arvot palvelun oikeudenmukaisuus, osaaminen ja henkilöstön hyvinvointi. *(Kolmen opintojakson vastuupettaja)*

Kun verrataan haastatteluiden tuloksia edellä mainittuun teoriaan sosiaalisesta ja kulttuurisesta kestävydestä, niin voidaan todeta, että haastatteluiden perusteella Poliisiammattikorkeakoulun poliisitaustaisten aineiden opetus vaikuttaisi olevan kestävä sosiaalisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta katsottuna. Haastatteluiden perusteella toiminnassa selvästi pyritään kehittämään toimintaa paremmaksi tulevaisuudelle ja tälläkin hetkellä saatu palaute vaikuttaisi olevan hyvää, joka puhuu positiivisella tavalla sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden puolesta. Kyseisissä oppiaineissa opiskelijat ovat haastateltavien mukaan tyytyväisiä. Tämä perustuu saatuun palautteeseen ja siihen, että minkäänlaisia epätyytyväisyyden tai epätasa-arvon merkkejä ei heille ole ilmentynyt.

Hyvä positiivinen ja tasapuolinen koulutusympäristö vaikuttaa haastatteluiden perusteella olevan äärimmäisen tärkeää aate ja että se selvästi otetaan erittäin tosissaan huomioon opettajien keskuudessa. Saatua aineistoa on kuitenkin myös hyvä tutkailla kriittiselläkin näkökulmalla. Muun muassa Poliisiammattikorkeakoulun barometriraportin parannusehdotuksissa oli nimenomaisesti palautejärjestelmä, mikä monessa haastattelussa todettiin osoittaneen positiivisia tuloksia. Barometrin mukaan ”neljäsosa opiskelijoista ei koe, että heidän antamansa palaute johtaa konkreettisiin muutoksiin tai että he voisivat aidosti vaikuttaa Polamkin asioihin” (*Opiskelijabarometriraportti 2019, 68.*) Tämän lisäksi parannusehdotuksissa oli myös Tasa-arvoinen opiskeluympäristö. Vaikka barometrin mukaan epäasiallinen käytös koulussa on vähäistä, niin nimenomaan naiset kokevat selvästi enemmän epäasiallista käytöstä kuin miehet. (*eml, 68.*) Näin ollen tulee pohtia, että onko palautesysteemi todella niin hyvä kuin haastattelut kertovat ja selvitetäänkö palautejärjestelmällä riittävällä tavalla opiskelijoiden tyytyväisyyttä heidän opintoihinsa.

4.3 TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Kestävän kehityksen ulottuvuuksista taloudellinen *kestävyys* vaikutti olevan haastateltaville se kaikista vierain kestävä kehityksen ulottuvuus. Sitä oli ehkä haastateltavien hankala ymmärtää, että miten taloudellinen toiminta liittyy heidän opetustoimintaansa, kun siihen on annettu tietynlaiset raamit johtoportaan toimesta.

Taloudellista kestävyyttä kuvataan siten, että sen on tarkoitus olla pitkällä aikavälillä tasaista kasvua, joka on ekologista ja se ei perustu velkaantumiseen tai luonnonvarojen katoamiseen (*ym.fi, mitä on kestävä kehitys?.*) Tämä pätee vastaavalla tavalla ammattikorkeakoulussa.

Taloudellisen toiminnan ammattikorkeakoulussa tulisi olla tasaista jatkuvaa kasvua ympäristön ja hyvinvoinnin ehdoilla. Se voi olla esimerkiksi jatkuvaa toiminnan kehittämistä, jossa opetuksen laatua ja toiminnan tuloksellisuutta onnistutaan pidemmällä aikavälillä kasvattamaan erilaisin säästävin keinoin. Haastattelujen perusteella kuitenkin selvästi suurimmaksi ongelmalliseksi haittatekijäksi taloudelliselle kestävyydelle osoittautui tämän hetkinen resurssitilanne. Resurssivaje vaikeuttaa huomattavasti jo nykyistä toimintaa, mutta etenkin tasaista toiminnan kehittämistä pitkällä aikavälillä. Ilman sopivia resursseja todellisen toiminnan kehittymisen mahdollisuus koettiin erittäin haastavaksi. Jokaisessa haastattelussa tämä kyseinen seikka nousi hyvin merkittävässä määrin esille. (*ym.fi, mitä on kestävä kehitys?*).

Yleinen tilanne tällä hetkellä on se, että opettajat kokevat tekevänsä tällä hetkellä töitä niin sanotusti ”maksimitehoilla” ja näin ollen tulokset opetuksen laadusta ovat olleet hyviä. Kuitenkin ongelmana vaanii se, että opettajien työmäärät ovat kasvaneet niin suuriksi, että heillä on hankaluuksia ehtiä antamaan kaikki se tarvittava opetus, mitä kyseisessä koulutuksessa vaaditaan.

että varsinkin kun sitä peilataan nykyisiin opiskelijamääriin eliä sisäännotot on ollut nyt sitä maksimimäärää, niin tavallaan se jotenkin jossain kohdissa korostuu tavallaan se, että et luokat/ryhmät on isoja ja sitten tavallaan se resurssi mikä meillä on niinku käytössä ni se on niinkun niiltä osin venytetty sillä tavalla niinkun äärimmilleen et tuntuu sitten että se on niinkun aika tiukilla. (*rikostorjunnan vastuupettaja*)

Eli jos resurssitilanne heikkenisi siitä mitä se on tällä hetkellä, niin useimmat opettajat epäilivät, että se vaikuttaisi jo merkittävästi opetuksen laatuun ja joistain asioista jouduttaisiin tinkimään vielä entisestään. Tämän lisäksi työuupumuksen määrä kasvaisi varmasti vielä entisestään.

Haastatteluissa kävi ilmi, että jo nyt ollaan oppiaineissa jouduttu tinkimään jo tietyistä asioista, joita ei koeta välttämättä niin oleelliseksi, vaikka ne olisikin hyvä olla osana opetusta. Toisin sanoen kaikki, joka ei ole opetuksen kannalta välttämätöntä on opetuksesta otettu pois ja tällä hetkellä mennään sillä mallilla, jossa on kaikki välttämätön materiaali, joka tulee Poliisiammattikorkeakoulussa opettaa. Se ei kuulosta kovinkaan ihanteelliselta, mutta se on ollut riittävällä tasolla toimiva ainakin vielä toistaiseksi. Suureksi haasteeksi useat haastateltavista kokivat sen, että kun resursseja on viime vuosina leikattu tasaiseen tahtiin, niin samalla koulun kurssikoot ovat sitten päinvastoin olleet jatkuvassa tasaisessa nousussa. Tä-

mänkaltainen tilanne hankaloittaa taloudellista kestävyyttä, jossa tarkoitus on kyettävä jatkuvaan tasaiseen kasvuun pitkällä aikavälillä. Resursseja kaventamalla tilanne voi kääntyä pitkällä aikavälillä jopa päinvastaiseen suuntaan, eli taloudellisen toiminnan laskuun.

Tiukka resurssitilanne on aiheuttanut huomattavia hankaluuksia opettajien keskuudessa. Muun muassa yhden haastateltavan kohdalla, joka on vastuuopettajana Orientoivilla opinnoilla, poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla, sekä Valvonta ja hälytystoiminnan perusteet opintojaksolla, niin hän mainitsi, että hän oli ennen ammattikorkeakoulu-uudistusta ainoastaan yhden opintojakson vastuuopettaja. Nyt hän on kolmen opintojakson vastuuopettaja, niin työmäärä on hänellä kasvanut merkittävästi. Hän myös mainitsi siitä, että tämän vuoksi ei välttämättä pysty myöskään huomioimaan riittävällä tasolla kestävää kehitystä omilla opintojaksoillaan.

No, ainakin omalta osalta, ni voin sanoa ja mitä oon seurannut tässä tän opetuspuolen henkilöstön työmääriä ja työkuormaa, ni se on lisääntynyt. Että aikanaan perustutkinon aikaan ni mä olin yhen opintojakson vastaava opettaja ja eri tehtävissä, nyt mulla on kolme opintojaksoo vastuulla. Ja on muillakin opintojaksoilla mukana asiantuntijana. Että se, että pystyykö kaikkiin, esim tähän kestäväen kehityksen näkökulmiin, pystyykö ne huomioimaan riittävästi, niin ei välttämättä. *(Kolmen opintojakson vastuuopettaja)*

Muut haastateltavat olivat kokeneet vastaavalla tavalla ongelmana kasvavat kurssikoot, kun resurssit pysyvät tasaisen pieninä. Opettajat joutuvat venymään äärimmilleen työhyvinvointi uhattuna. Tämä saattaa myös olla syy sille, miksi kestävää kehitystä ei ole konkreettisesti otettu huomioon enemmissä määrin osana opintoja.

Tämän tapainen resurssiongelma on vahvasti kaikkea kestävää kehitystä, eikä ainoastaan vain taloudellista kestävyyttä vastaan. Se tulee ehkä konkreettisimmin esille pohdittaessa taloudellista kestävyyttä, mutta vaikutuksia sillä on kestäväen kehitykseen kokonaisuudessaan. Jos tulevaisuudessa suunta on sama, eli resursseja vähennetään, niin sillä voi olla hyvinkin vakavia seurauksia, myös kestäväen kehityksen toteutumisenkin kannalta. Opettajien työhyvinvointi saattaa ottaa rajun notkahduksen, kun työmäärä alkaa käymään ylivoimaiseksi, opetuksen laatu saattaa kärsiä, sekä oppilaiden tyytyväisyys koulutuksen tasoon laskee. Kaiken lisäksi valmistuvan opiskelijamateriaalin taso saattaa olla myös tällä tavalla heikompaa. Tästä puhuimme myös voimankäytön vastuuopettajan haastattelussa. He joutuvat tälläkin hetkellä jatkuvasti analysoimaan sitä, että mikä on oleellista opetuksessa.

kyllä me joudutaan koko aika tekeen niinku yliaines analyysiä siitä, että mikä on oleellista, ja riskinä on ehkä se, että jos opiskelijamäärä lisääntyisi, tai resurssit vähenisi, niin sithän me jouduttaisiin niinkö ehkä tinkimään entisestään, ni sit taas mennään sii-

hen että se ei välttämättä oo enää sitten pitkässä juoksussa tulevan nyt poliisin ammatitaidon osaamisen nimissä voimankäytöllisen osaamisen kannalta kauheen hyvä, kun halutaan alkaa tinkii tästä kaikesta (*voimankäytön vastuuopettaja*)

Jos esimerkiksi he joutuisivat entisestään vähentämään resursseja voimankäytön opetuksessa, niin sillä olisi mahdollisesti haitallisia vaikutuksia tulevaisuudessa esimerkiksi poliisin maineelle. Ylilyöntejä ja virhearviointeja voimankäytöllisissä tilanteissa saattaisi tulla herkemmin, kun kokemus ja harjoittelutausta on vähäisempää, kuin mitä se on ennen ollut. Tämä on taas pitkässä juoksussa haitallinen asia poliisiorganisaatiolle ja suomalaiselle yhteiskunnalle

Kuitenkin resursseista huolimatta on näilläkin resursseilla Poliisiammattikorkeakoulussa onnistuttu jokseenkin toimimaan taloudellisella tavalla. Se, että onko toiminta taloudellisesti kestävä, niin ei välttämättä, mutta ainakin se on hyvää ja niin taloudellista kaikkien osapuolien kannalta kuin mahdollista. Myös se auttaa tulevaisuudessa siihen, jos resurssitilanne tulee menemään tulevaisuudessa parempaan suuntaan. Tällöin toiminnan tasainen kehittyminen on varmasti mahdollista.

Muun muassa etäpäiväkäytäntö tuli esille useassa haastattelussa. Tämä antaa opettajien tehdä töitä kotoaan käsin ja varsinkin niille, jotka eivät asu koulun lähellä, niin tämä on heille tärkeää, jotta he saavat enemmän aikaa heidän perheidensä kanssa heidän kotonaan. Tämä auttaa varmasti positiivisella tavalla opettajien jaksamiseen. Tämän lisäksi verkko-opintoja on lisätty ammattikorkeakoulussa melko paljon. Useassa kurssissa ohjeistetaan opilaita opettelemaan tietyt asiat sähköisiltä opiskelija-alustoilta, jolloin säästetään opetus-aikaa kaikkeen muuhun koulutukseen. Myös erilaisia verkkotenttejä pidetään jo eri oppiaineissa. Tämä säästää myös resursseja hyvällä tavalla.

Rikostorjunnan vastuuopettajan haastattelussa keskustelimme myös opettajien suoriutumisesta rajallisissa resursseissa ja siitä, että mihin tällä hetkellä vallitsevassa tilanteessa ylletään. Hänen mukaansa opettajat tekevät kaikkensa ja venyvät äärimmilleen tavoitellen mahdollisimman hyvää opetusta. Hän sanoi, että inhimillisiä asioita yhdistyy opetukseen tässä tilanteessa, kuten kiire, stressi ja väsymys, mutta nämä ovat inhimillisiä asioita, varsinkin tiukassa resurssitilanteessa ja niiden kanssa on vain pystyttävä elämään. Kuitenkin hän oli sitä mieltä, että opettajakunnan kunnianhimoisuus ja tavoitteellisuus on sen verran korkealla, että aina pyritään parhaaseen mahdolliseen suoritukseen jokapäiväisessä opettajantyössä. Laadukas opetus on näin ollen etusijalla.

4.4 KESTÄVÄN KEHITYS OPINTOJAKSOILLA

Haastattelujen perusteella voidaan todeta, että kestävä kehitys ei ole kovinkaan tuttu Poliisi-taustaisten aineiden opettajille, ainakaan osana AMK -koulutusta. Kolme neljästä haastateltavasta sanoi, että kestävä kehitys on joko melko vieras käsite kokonaisuudessaan tai ainakin vieras käsite heidän työssään. Tämä oli jollain tavalla ennakoitavissa, sillä kestävä kehitys ja Poliisin ammattia ei ehkä ammattikunnan sisäisesti ajatella olevan kaikkein lähimpänä toisiaan. Toisaalta ne ovat kuitenkin hyvin paljon tekemisissä toistensa kanssa, kun esimerkiksi mietitään poliisin eettistä pohjaa. Haastateltavat olivat myös sitä mieltä, että haastattelu sai heitä miettimään omaa toimintaa ja sitä, että miten kestävä kehitys voisi mahdollisesti jatkossa yhdistää tai parantaa vielä enemmän heidän omassa toiminnassaan opettajina.

Toisena seikkana, joka oli havaittavissa ainakin kolmesta haastatteluista, oli se, että kyseisissä oppiaineissa tehdään melko paljon kestävä kehitys edistäviä asioita ja toiminta näillä opintojaksoilla on hyvin kestävä kehitys edistävää. Kuitenkaan kestävä kehitys käsitteenä ei ajatella toiminnassa lähestulkoon lainkaan, eikä sitä tiedosteta osana opetustoimintaa. Yksi haastateltavista oli poikkeus ja hän todella hyödynsi kestävä kehitys opetustoiminnassaan tiedostaen sen jollain tavalla omassa päivittäisessä toiminnassa. Hyviä kestävä kehitys edistäviä asioita tehdään koko ajan mahdollisesti sellaisella ajatuksella, että tiedostetaan niiden olevan tärkeitä ja ympäristölle ja ihmisille. Näin ollen, jos kestävä kehitys otetaan toden teolla mukaan opetukseen ja opettajat tekevät siitä itselleen jonkinlaisen suunnitelman, miten edistää ja hyödyntää sitä omassa oppiaineessaan, niin kestävä kehitys voidaan varmasti toteuttaa jatkossa entistäkin paremmin. Oleellista kuitenkin on, että huolimatta siitä, onko toiminta ajateltua kestävä kehityksen edistämistä vai ei, niin tärkeintä on, että näitä hyviä asioita toteutuu.

Esimerkkejä edellä mainitusta ilmiöstä oli monia. Muun muassa ekologisia kestävä kehitys edistäviä asioita toteutettiin melko hyvin jokaisessa haastattelussa oppiaineissa. Tämän lisäksi sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä toteutettiin pääasiassa erittäin hyvin myös jokaisessa haastateltujen oppiaineissa. Monen osalla se otettiin jopa erittäin vakavasti ja siitä kerätään palautetta, joka on vaikuttanut olevan erittäin hyvää. Haastatteluista oli huomattavissa, että jokaisen aineen kohdalla pidetään selvästi huolta siitä, että opiskelijat ovat tyytyväisiä opetukseen ja että toiminta on siinä tasavertaista ja oikeudenmukaista, eikä häiriötekijöitä vaikuttaisi olevan.

Haastateltavien poliisiopettajien mielestä kestävä kehitys oli myös tärkeä asia ja he kokivat sen kuuluvan osaksi nykypäivän AMK -koulutusta. Kestävää kehitystä kuvattiin muun muassa hyvin tärkeäksi ja tämän lisäksi, kun sen osaa määritellä, niin sitä huomaa, että se on osana lähes kaikessa toiminnassa. Kokonaisuudessaan kestävä kehitys koettiin jo niin olennaisena osana nykypäivän yhteiskuntaan, että sen myös täytyy olla jollain tavalla otettuna huomioon Poliisiammattikorkeakoulussa. Haasteena on tässä varmaan kuitenkin se, että kestävä kehitys ei välttämättä tule ajatelleeksi normaalissa opettajan arjessa tällä hetkellä. Näin ollen sitä ei varmasti hyödynnetä toiminnassa välttämättä niin paljoa, kun olisi mahdollista.

Tästä päästään hyvin seuraavaan haastatteluissa kysytyyn kysymykseen, jossa opettajilta kysyttiin, että kokisivatko he järkeväksi tai kannattavaksi, jos opettajia opetettaisiin tai valistettaisiin enemmän kestävästä kehityksestä ja kuinka sitä voi toteuttaa ja hyödyntää oman alan opetuksessa. Kolme neljästä opettajasta vastasi, että kokivat sen vähintäänkin tarpeelliseksi. Yksi haastateltava pohti tästä, että miten tai millä tavalla opettajat suhtautuisivat siihen, jos kestävästä kehityksestä järjestettäisiin esimerkiksi jonkin sortin infoja. Ymmärtääkseni tarkoittaen tällä sitä, että sitä ei välttämättä otettaisi vastaan kovinkaan mielekkäästi. Syynä tähän mahdollisesti olisi ennakkoluulot kestävästä kehitystä kohtaan

Tämän tapaiset kestävästä kehityksen ennakkoluulot tulivat myös puheeksi yhdessä haastattelussa. Kestävä kehitys ja sen ekologinen ulottuvuus on joidenkin kohdalla mahdollisesti luonut jonkinlaisia ennakkoluuloja, että se perustuu täysin vain tietynlaiseen ympäristöstä ”paasaamiseen”.

Tähän on hyvin tärkeä asia. Mut ehkä tää niinku käsitteenä tää kestävä kehitys niin siinä voi olla kuulijalla tiettyä asenteelisuutta. Että se liittyy jotenkin tähän ympäristö ja näihin. Että koetaanko se tämmösenä niinkun ”vaahtoamisena”, että pikemminkin se pitäis myydä, pitäskö se käsitellä jotenkin eri lailla? Että tota, että kukapa nyt ei haluaisi jälkipolvilleen näitä tervettä monimuotoista ympäristöä säilyttää. *(kolmen opintojakson vastuuopettaja)*

Tämä on varmasti joidenkin ihmisten ajatus kestävästä kehityksestä. Näin ollen puheeksi nousi myös se, että voitaisiinko kestävä kehitys mahdollisesti ”myydä” opettajille jollain eri tavalla, että sen tärkeys ymmärrettäisiin täysin? Tämä koettiin tärkeäksi mietinnän kohteeksi, jos kestävä kehityksen tietämystä halutaan joskus tulevaisuudessa lisätä opettajien keskuudessa. Tällä hetkellä kestävä kehitys nimi saa joissain ehkä varmasti aikaan joitakin ennakkoluuloja. Aihe on kuitenkin tärkeä, ja niin kuin haastatteluissa todettiin, että siihen tosissaan perehtymällä voi jokainen kokea sen olevan äärimmäisen tärkeä aihe ja osa nykypäivän ammattikorkeakoulutoimintaa.

4.5 TULOSTEN YHTEENVETO

Tutkimuskysymykseni tässä opinnäytetyössä olivat, että Millä tavalla kestävä kehitys näkyy poliisi (AMK) -koulutuksen poliisiaineiden sisällöissä ja Millä tavalla kestävä kehitys näkyy poliisi (AMK) koulutuksen poliisiaineiden opetusmenetelmissä? Mielestäni teemahaastattelut tarjosivat hyvin vastauksia näihin kysymyksiin.

Esimerkiksi kestävä kehitys näkyy poliisiaineiden sisällössä, sillä tavalla, että oppiaineissa toteutuu kestävä kehityksen ulottuvuuksien mukaista kestävää toimintaa ja opetustoiminta kyseisissä aineissa tukee usealla eri tavalla kestävä kehityksen periaatteita. Näitä yksittäisiä asioita kävin läpi erittäin tarkasti Ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen/kulttuurinen kestävyys -alaluvuissa. Näiden lukujen perusteella voidaan huomata, että kestävä kehitys näkyy melko monellakin tavalla eri poliisiaineiden sisällössä. Jokaisesta haastattelusta tuli aina joitain seikkoja esille, kun kysyttiin ekologisesta tai sosiaalis- kulttuurisesta kestävyydestä.

Ekologisuutta toteutettiin esimerkiksi muun muassa ajo-opetuksessa taloudellisen ajon opetuksena, voimankäytössä tavaroita ja välineitä kierrättämällä, rikostorjunnassa pyritään säästämään fyysisiä oppimateriaaleja tukeutumalla enemmän sähköisiin oppimateriaaleihin. Tämä sama toteutui myös orientoivat opinnot ja poliisi yksilö ja yhteiskunta -opintojaksolla. Tässä oli vain muutama esimerkki. Sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä toteutui kaikissa haastatelluissa oppiaineissa. Tätä mitattiin usein esimerkiksi saadulla palautteella. Huonoeettistä toimintaa ei myöskään ole noussut esille heidän omilla opintojaksoillaan. Taloudellisen kestävyden suhteen, olikin sitten enemmän hankaluuksia johtuen vaikeasta resurssitilanteesta. Tästäkin huolimatta useimmissa haastatelluissa aineissa pyrittiin silti toimimaan resurssitilanteen puitteissa mahdollisimman taloudellisesti ja henkilö- ja normaaleja ”rahallisia” resursseja säästäen.

Opettajien opetusmenetelmissä taas kestävä kehitys ei näkynyt vielä kovinkaan paljoa. Kestävä kehitys on edelleen melko vieras käsite suurimmalle osalle opettajia ja tämä on hyvin oleellinen syy, että miksi kestävä kehitys ei ole vielä merkittävänä osana opetusmenetelmiä. Ainakaan tiedostaen ei opettajat kovinkaan paljoa hyödynnä kestävä kehitystä opetusmenetelmissään. Kestävä kehitystä saatettiin kuitenkin tiedostamatta hyödyntää opetusmenetelmissä. Tällä ”tiedostamattomalla” toiminnalla tarkoitan sitä, että opetusmenetelmä on kestävä kehitystä edistävää, mutta opettaja joka sitä käyttää, ei välttämättä tiedosta tai ajattele sitä kestävä kehityksen kannalta. Tämä ajatus perustuu siihen, että kyseiset opettajat

eivät olleet kovinkaan tietoisia kestävästä kehityksestä ainakaan yhdistettynä heidän omaan opetusalaan.

Tämän kaltaisia ”tiedostamattomia” esimerkkejä ovat esimerkiksi lisätty etäopettaminen ja erilaiset etätehtävät kursseilla, kehottaminen taloudelliseen ajoon ajokoulutuksessa tai esimerkiksi fyysisessä voimankäytössä opettajien käskemä parinvaihto. Tätä viimeisimpänä mainittua tehdään muun muassa siksi, että kokemusta tulee tehdä harjoitteita eri kokoisille ihmisille ja tasavertaisuuden vuoksi, esimerkiksi ettei aina joku jää ilman paria tai joudu tekemään kolmantena jossain toisessa porukassa. Tämän tapaisia tiedostamattomia kestävästä kehityksestä edistäviä opetusmenetelmiä toteutetaan useammassa oppiaineessa.

Tiedostettuja menetelmiä oli haastattelujen perusteella havaittavissa kuitenkin selvästi vähemmän. Muun muassa haastatteluissa selvästi tiedostettuja kestävästä kehityksestä tukevia opetusmenetelmiä käytettiin poliisi yksilö yhteiskunta -opintojaksolla. Haastateltava kertoi, että tällä opintojaksolla pohditaan paljon poliisin ammattietiikkaa ja eettisiä kysymyksiä noin yleensä. Tällä opintojaksolla haastetaan myös oppilaita ajattelemaan näitä eettisiä arvoja ja punnitsemaan näitä arvoja yhdistettynä poliisitoimintaan. Tämän opintojakson opetuksessa hän käyttää paljon hyväksien opetusmenetelmiä, mitkä ovat hyväksi kestäväksi kehitykselle ja nimenomaan sosiaaliselle ja kulttuuriselle kestävyydelle. Haastateltavalle tämä oli nimenomaisesti tiedostettua, sillä hänelle kestävä kehitys omassa opetusalassa oli tuttua.

Kuitenkin lopulta oli opetusmenetelmä sitten tiedostettua tai tiedostamatonta kestävästä kehityksestä edistävää opetusta, niin se on aina tärkeää. Tärkeää on kuitenkin saada opettajat tiedostamaan kestävä kehitys heidän opetuksessaan, jotta näitä kestäviä opetusmenetelmiä voidaan jatkossa lisätä kyseisiin oppiaineisiin.

5 POHDINTA

5.1 LUOTETTAVUUDEN ARVIOINTI

Jokaisessa opinnäytetyötutkimuksessa tulee tehdä luotettavuuden arviointia, eli pohdiskella tutkimuksen pätevyyttä siihen, että mitä sillä halutaan mitata. Tästä puhutaan myös nimellä tutkimuksen validiteetti (*KvaliMOTV 3.1.1 Saaranen-Kauppinen & Puusniekka*). Validiteetti on lyhkäisyydessään sitä, että ovatko saadut tutkimuksen tulokset luotettavia ja aineistoon perustuvia päätelmiä ja onko ne huolellisesti ja perusteellisesti tehtyjä. Näin ollen tutkimusta pitää pystyä pohdiskelemaan kriittisesti ja tunnistamaan seikkoja, että millä perusteella sen validiteetti toteutuu. Tätä on luotettavuuden arviointi. (*KvaliMOTV 3.3.1 Saaranen-Kauppinen & Puusniekka.*)

Opinnäytetyöni antaa mielestäni hyvää kokonaiskuvaa siitä, että millä tavalla kestävä kehitystä toteutetaan ja mikä on sen tämän hetkinen tila Poliisiopettajapohjaisten aineiden AMK -koulutuksessa. Haastattelut olivat hyvin antoisia ja vastuopettajat avasivat heidän näkemyksiään omien aineidensa toiminnasta hyvin rehellisellä ja pohdiskelevalla tavalla. Haastattelut laittoivat molempia, sekä opettajia että myös minua itseäni miettimään asioita ja kokonaisuutta kestävästä kehityksestä näiden aineiden toiminnassa. Haastattelut olivat onnistuneita ja ne avasivat mielestäni oleellisen peruskuvan kestävästä kehityksestä Poliisi- taustaisten aineiden AMK -koulutuksessa. Opinnäytetyöni osoitti myös potentiaalisia kehityskohtia, että missä kestävä kehityksen toimintaa kannattaisi mahdollisesti kehittää AMK -koulutuksessa. Aiempia vastaavia tutkimuksia ei ole Poliisiammattikorkeakoulussa ennen tehty, joten se on tietyllä tavalla ainut laatuaan. Tämän lisäksi vertauksia voidaan tehdä ainoastaan vastaaviin tutkimuksiin, joita on tehty muissa ammattikorkeakouluissa. Näin ollen vertailua täytyy tehdä kriittisesti, sillä käsittelyssä olevat ammattikorkeakoulut ja niistä tehdyt opinnäytetyöt ovat hyvin erilaisia.

Luotettavuuden arvioinnissa huomioitavaa on kuitenkin se, että kyseessä oli vastuopettajien teemahaastattelut. Näin ollen ei voida puhua kokonaisvaltaisesti kyseisten aineiden puolesta, sillä jokainen opettaja on oma yksilö ja opetusmenetelmät ja toimintamallit ovat yksilöllisiä. Kestävä kehityksen toteuttaminen näin ollen voi vaihdella aineiden opettajien sisällä jollain tavalla. Kuitenkin haastattelujen tarkoitus oli, että vastuopettajat puhuvat kokonaisuudessaan oman opettamansa aineen näkökulmasta ja vastaavat sen mukaan, että mikä on

heidän näkemyksensä heidän vastuuaineensa kokonaisvaltaisen toiminnan näkökulmasta, eikä ainoastaan henkilökohtaisten näkökulman perusteella.

Huomioitavaa on myös se, että Haastatteluilla katetut alat olivat voimankäyttö, liikenne ja ajo-opetus, rikostorjunta, valvonta ja hälytystoiminnan perusteet, orientoivat opinnot ja poliisi yksilö yhteiskunta. Näin ollen haastateltavia ei ollut jokaisesta Poliisitaustaisesta oppiaineesta. Katsoin kuitenkin, että koska kyseessä on laadullinen tutkimus ja haastateltavat aineet ovat käytännössä ne keskeisimmät poliisitaustaisten opettajien oppiaineet, joita koulussa opetetaan, niin päädyin valitsemaan haastateltavat näistä edellä mainituista aineista. Koin myös, että haastateltavia on tällä tavalla riittävästi, jotta kokonaisvaltaista näkemystä voidaan teemahaastatteluiden perusteella Poliisitaustaisten opettajien opettamista aineista tehdä. Tällä tavalla työmäärä pysyi myös järkevän suuruisena.

Kirjallisuus ja lähteet, joihin olen viitannut opinnäytetyössä ovat pääasiassa viimeisen 15 vuoden sisällä kirjoitettuja tekstejä ja ne ovat peräisin mielestäni hyvin luotettavilta kirjoittajilta. Osa on hyvin uutta materiaalia, esimerkiksi jo vuodelta 2017, mutta viittaa myös vanhempiinkin tuotoksiin, joista osa on esimerkiksi jo vuodelta 2006. Kuitenkaan yhtä hyviä vastaavasta aiheesta samanlaista tekstiä ei ole kirjoitettu sen jälkeen ja suurin osa näistä asioista mitä tekstissä on mainittu tai seikat, joihin viittaaan eivät ole ajan kanssa paljolti muuttuvia. Mielestäni ne ovat näin ollen hyvin relevanttia lähdemateriaalia vielä tänäkin päivänä. Tämä oli havaittavissa esimerkiksi siitä, että uudemmat pienemmät lähteet, joita oli saatavilla, niin niissä käsiteltiin paljolti edelleen samoja asioita.

5.2 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kestävä kehitys poliisiaineiden AMK -koulutuksessa. Mikä on sen tila ja miten se toteutuu tällä hetkellä? Näitä kysymyksiä muun muassa pohdittiin jo opinnäytetyön alkusanoissa. Muun muassa aiemmin mainitsemassani Tuija Hyyrysen tutkimuksessa ”kestävästä kehityksestä Tampereen ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksessa”, tutkittiin tietyllä tapaa vastaavaa aihetta, mutta eri ammattikorkeakoulussa. Tässä tutkimuksessa havaittiin, että vaikka yksittäiset opettajat ovat sisäistäneet kestävän kehityksen ja osaisivat tuoda sitä esille opetusmenetelmissä, niin silti kokonaiskuva aiheen käsittelystä ja osuudesta sosionomikoulutuksesta puuttuu. Näin ollen lisäkoulutus opettajille olisi tarpeen (Hyyrynen, 2017, 43.) Vastaavia tuloksia oli havaittavissa Poliisiammattikorkeakoulussa. Poliisiammattikorke-

koulussa ei välttämättä olla vielä yhtä edistyneitä kestävän kehityksen suhteen, kuin sosio-nomikoulutuksessa, sillä vain harvat poliisiopettajat ovat vielä kunnolla sisäistäneet kestävää kehitystä omassa opetuksessaan. Vastaavalla tavalla lisäkoulutus aiheesta Poliisiammatti-korkeakoulussa on ehdottomasti tarpeen ja kehitettävää kestävän kehityksen suhteen löytyy vielä.

Tarkkaa ja täydellistä kuvaa ei tästä voida opinnäytetyön perusteella sanoa, mutta voidaan varmasti todeta, että Poliisiammattikorkeakoulussa poliisitaustaisissa oppiaineissa kuitenkin toteutetaan kestävää kehitystä paremmin ja enemmän mitä opettajat varmasti itse osaisivat edes kuvitella. Kuten edellä on jo havaittu, niin näiden aineiden koulutuksessa oli hyvin paljon kestävää kehitystä edistävää toimintaa ja opetusta. Kuitenkin valtaosalle opettajista tämä oli oikeastaan tietyllä tapaa tiedostamatonta, eikä kestävää kehitystä ajateltu päivittäisessä opetustoiminnassa. Tämä ilmeni haastatteluissa siinä, kun kysyttiin heidän tuntemus-taan kestävästä kehityksestä. Käsite itsessään oli jo osalle opettajista melko vieras, varsinkin ammattikorkeakouluopintojen yhteydessä. Haastatteluista välittyi kuitenkin esiin se, että opetuksessa halutaan toimia normaalin hyviin arvoihin perustuvan hyväntahtoisuuden mu-kaisesti, niin tämä pääasiallisesti on jo itsessään kestävää kehitystä vahvasti edistävää ja tämän myötä kestävän kehityksen osa-alueita toteutuu jo melko hyvin opetuksen sisällössä.

Sanoisin, että kestävän kehityksen tila Poliisiammattikorkeakoulun poliisitaustaisten ainei-den opetuksessa on vielä kehittyvä. Kestävän kehityksen tuntemus oman oppiaineen yhtey-dessä oli pääasiassa vielä täysin tuntematonta, näin totesivat useimmat haastateltavista. Kui-tenkin haastateltavat vastuuopettajat pitivät asiaa tärkeänä ja hyviä asioita nykyisestäkin toi-minnasta oli jo havaittavissa. Tämän takia mielestäni kehittyvä kuvastaa sen tilaa parhaiten, sillä uusia kestävää kehitystä edistäviä asioita tuodaan jatkuvasti siihen mukaan ja kehitystyö jokaisessa oppiaineessa on jatkuvaa. Hyviä esimerkkejä toiminnan kehityksestä tuli ilmi haastatteluissa useita. Mainittavimpia esimerkkejä tästä ovat voimankäytön ja liikenneope-tuksen tulevaisuuden mahdollinen simulaattoriharjoitus, jossa molempia opinaloja yhdiste-tään ja sähköinen opetus, esimerkiksi nettiluennot. Tästäkin huolimatta kestävän kehityksen tuntemuksessa ja hyödyntämisestä opetuksessa on vielä haasteita. Niissäkin kuitenkin halu-taan jatkuvasti kehittyä.

Huomioitavaa oli myös se, että vaikka aihe koettiin usean opettajan toimesta vielä vieraaksi amk-opetuksessa, niin sen merkitystä osana amk -opetusta ei kyseenalaistettu, vaan sitä pi-dettiin erittäin tärkeänä ja ehdottomasti osana nykypäivän amk -opetusta. Tämän seikan to-

tesivat kaikki haastateltavat yhtäläisesti. Opetuksesta tai valistuksesta kestävästä kehityksestä ei myöskään vieroksuttu kovinkaan paljoa ja suurimman osan haastateltavien mukaan se kuulosti melko järkevältä ja kehittävältä ratkaisulta tulevaisuudessa. Tässä oli ainoastaan yksi poikkeus ja se oli pääasiassa peräisin siitä, että kysymyksen alla olisi, että miten opettajisto ottaisi sen, että jos aiheesta alettaisiin pitämään esimerkiksi jotain infoja kestävästä kehityksestä. Mitä asiasta ajateltaisiin opettajien keskuudessa? Tämä olikin hyvä pointti, joka ilmeni osittain toisessakin haastattelussa. Siinä tuli puheeksi, että asia tulee osata osoittaa tärkeänä heti alusta, ettei ennakkoluulot kestävästä kehityksestä pääse liikaa esille.

Näin ollen, vaikka haasteita on vielä edessä kestäväen kehityksen integroimiseksi vahvaksi osaksi poliisitaustaisia oppiaineita, niin sillä on jo hyvä perusta ja hyvät suuntaviivat. Tämän lisäksi paljon hyviä asioita toteutuu jo tälläkin hetkellä. Uskon, että on vain ajan kysymys, milloin kestävästä kehityksestä tulee olennaisesti näkyvä osa jokapäiväistä opetusta poliisitaustaisissa amk -oppiaineissa. Prosessi on siis vielä kehittyvä ja sen eteen ollaan valmiita tekemään merkittäviä muutoksia.

5.3 KEHITYSEHDOTUKSET

Aiemmin mainitsin, että nostaisin lopuksi vielä esille tutkimukseni perusteella mahdollisia kehitysehdotuksia poliisiammattikorkeakoulun AMK -opetuksen kestävästä kehityksestä. Tarkoitukseni oli siis havaita haastatteluista asioita, joista voi keksiä kehitysehdotuksia kestäväen kehityksen nykytilan parantamiseksi AMK -opetuksessa.

Olennaisin kehitysidea mitä itselleni tuli kyseisestä aiheesta oli se, että olisi mahdollisesti erittäin järkevää ja toimintaa kehittävää, jos opettajat saisivat jonkin sortin koulutusta kestäväen kehitykseen. Tärkeää olisi, että edes sen verran että se saisi jokaisen opettajan tuntemaan käsitteen ja sitten mahdollisesti vielä sillä tavalla, että heitä opetettaisiin hyödyntämään kestäväen kehitystä omissa opetuksen aloissaan. En usko, että kyseinen koulutus edes veisi kovinkaan paljoa resursseja tai aikaa. Tämän lisäksi se voitaisiin toteuttaa hyvin monella eri tavalla. Tämä olisi mielestäni merkittävän tärkeä kehitysaskel kestäväen kehityksen edistämiseksi AMK -koulutuksessa. Sellainen ajatus tuli myös mieleen, että aiheen opetus pitäisi onnistua myymään opettajille, sillä tavalla, etteivät he ennakkoluulojen mukaisesti kokisi sitä jonkin sortin ”paasaukseksi” tai turhaksi aiheeksi. Tämän vuoksi on järkevää tehdä heti selväksi se, että mitä kestävä kehitys on ja että mitä se AMK -koulutuksessa on. Tällä tavalla aihe koetaan enemmän tärkeäksi ja siitä varmasti kiinnostuttaisiin. Näin ollen

aiheen tietämys ja tuntemus kehittyisi ja sen hyödyntäminen opetusmenetelmissä varmasti lisääntyisi. Opettajien tietämyksen lisäämisen merkitys on mielestäni erittäin olennainen osa kestävän kehityksen nykytilan kehittämisen kannalta. Kuitenkin tällä hetkellä suuri osa kestävän kehityksen toteutumisen haasteista johtuu nimenomaan opettajien aihealan tuntemuksen puutteesta.

Toinen kehitysidea, mikä tuli esille koulutussuunnittelijan kanssa käydystä haastattelusta oli se, että liitettäisiin kestävä kehitys ja sen toteuttaminen koulutuksessa vielä entistä olennaisemmaksi osaksi opetussuunnitelmaa. Tällä tavalla opettajat saisivat selvemmän ohje-
nuoran, jonka mukaan heidän tulisi noudattaa kestävä kehityksenä osana heidän opetusta ja opetusmenetelmiä. Ymmärtääkseni tämä prosessi on jo jollain tavalla käynnissä, kun nyt on meneillään opetussuunnitelmauudistus tulevaisuudelle.

LÄHTEET

Ahola, Suvi (toim.) 2017, Kirjava käsikirja kestävään kehitykseen Helsinki, Tammi

Carlowitz 1713, viitattu teoksessa ETH Zürich Marco Keiner 2005, History, definition(s) and models of sustainable development Luettavissa: <https://www.research-collection.ethz.ch/bitstream/handle/20.500.11850/53025/1/eth-27943-01.pdf> Luettu 3.12.2019

Eskola, Jari & Suoranta Juha 1998, Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Osuuskunta vastapaino Tampere 1998, Gummerrus Kirjapaino Oy, painettu Jyväskylä 1998.

Global Footprint Network, Advancing the Science of Sustainability, open data platform, Finland Luettavissa: <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/0be63fa0-533f-4986-b674-859b6577c8b5/suomen-kasvihuonekaasujen-paastot-ovat-laskussa.html>

Halonen, Tarja: Näin kestävä kehityksen agenda 2030, syntyi. Teoksessa Ahola, Suvi (toim.) 2017: Kirjava käsikirja kestävään kehitykseen. Helsinki, Tammi, s.9-13, 15.

Humanistinen ammattikorkeakoulu Tulkkauksen ja kielellisen saavutettavuuden koulutus, opetussuunnitelma 2018-2024, Luettavissa: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2018/08/Tulkki-AMK-OPS-2018-2024.pdf>

Humanistinen ammattikorkeakoulu, Yhteisöpedagogikoulutus - opetussuunnitelma 2018- Luettavissa: <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2018/08/Yhteis%C3%B6pedagogi-AMK-OPS-2018-24.pdf>

Hyyrynen, Tuija 2017, Kestävä kehitys Tampereen ammattikorkeakoulun sosionomikoulutuksessa Tampereen ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/135259/Hyyrynen_Tuija.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ilmasto-opas.fi, 2019 Suomen kasvihuonekaasujen päästöt ovat laskussa 15.5.2019, Luettavissa: <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/0be63fa0-533f-4986-b674-859b6577c8b5/suomen-kasvihuonekaasujen-paastot-ovat-laskussa.html>,

kestavakehitys.fi Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoutus, Luettavissa: <https://kestavakehitys.fi/sitoutus2050>

kestavakehitys.fi, mitä on kestävä kehitys Luettavissa: <https://kestavakehitys.fi/kestava-kehitys>,

Kestävän kehityksen toimikunta 2016 - Suomi, jonka haluamme 2050 — Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoutus 2016, Luettavissa: <https://kestavakehitys.fi/documents/2167391/2186383/FINAL+Kest%C3%A4v%C3%A4n+kehityksen+yhteiskuntasitoutus+20+4+2016.pdf/d2d827e7-033a-4d2b-9239-aed6605a12c4/FINAL+Kest%C3%A4v%C3%A4n+kehityksen+yhteiskuntasitoutus+20+4+2016.pdf>

Laaksonen Noora, 2017 Suomalaiset kuluttivat jo osansa vuoden luonnonvaroista, wwfi.fi, Luettavissa: <https://wwfi.fi/tiedotteet/2017/04/suomalaiset-kuluttivat-jo-osansa-vuoden-luonnonvaroista/>

Lund, Peter: Energiaa koko maapallolle ilman päästöjä. Teoksessa Ahola, Suvi (toim.) 2017: Kirjava käsikirja kestävään kehitykseen. Helsinki, Tammi, s. 57-58.

Opetushallitus, www03.edu.fi Mitä on kestävä kehitys? Luettavissa: <http://www03.edu.fi/aineistot/keke/yleistietoa/kestavakehitys.htm>,

Opetusministeriö, Koulutus Kestävän kehityksen edistäminen koulutuksessa, 2006, Baltic 21E -ohjelman toimeenpano sekä kansallinen strategia YK:n kestävää kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmentä (2005–2014) varten, Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:6 Luettavissa: <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80144/tr06.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Palovaara, Suvi & Sipola, Ulla 2010, kestävä kehityksen tila Oulun seudun ammattikorkeakoulussa. Oulun seudun ammattikorkeakoulu, opinnäytetyö Luettavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/22772/Suvi_Palovaara.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Poliisiammattikorkeakoulu 2017, Poliisiammattikorkeakoulun pedagogiset linjaukset 2017- Luettavissa: https://www.polamk.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/polamkwwwstructure/62879_POLAMK_Pedagogiset_linjaukset_esite_A5_WEB.pdf?0541c8dd8e48d788

Poliisiammattikorkeakoulu 2019, Opiskelijabarometri - Selvitys Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoiden opiskelukyvystä, häirinnän kokemuksista ja oppimisympäristöstä 68 Luettavissa: https://konsta.polamk.fi/yhteiset_palvelut/Documents/Opiskelijabarometri%202019%20raportti.pdf

Poliisiammattikorkeakoulun ajotekniikan ja taktiikan vastuuopettaja 2019, Teemahaastattelu 8.10.2019

Poliisiammattikorkeakoulun fyysisen voimankäytön vastuuopettaja 2019, Teemahaastattelu 8.10.2019

Poliisiammattikorkeakoulun koulutussuunnittelija 2019, Asiantuntijahaastattelu 8.10.2019

Poliisiammattikorkeakoulun orientoivien opintojen, poliisi yksilö ja yhteiskunta, valvonta ja hälytystoiminnan perusteet -vastuuopettaja 2019, Teemahaastattelu 9.10.2019

Poliisiammattikorkeakoulun rikostorjunnan perusteiden vastuuopettaja 2019, Teemahaastattelu 9.10.2019

Puputti, Marika 2018, Kestävän kehityksen suunnitelma, Opeken tapaaminen 14.11.2018 Pdf.

Päivi Hannila & Päivi Kyngäs 2008, Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia, Teemahaastattelu laadullisessa tutkimuksessa, Hoitotyön koulutusohjelma, Sairaanhoidaja (AMK), Opin- näytetyö Luettavissa: <https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/38214/stadia-1210852529-2.pdf?sequence=1>

Rohweder, Liisa, Virtanen, Anne (toim.), 2008, Opetusministeriö, Kohti kestävää kehitystä – pedagoginen lähestymistapa, Opetusministeriön julkaisuja 2008:3 Luettavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79112/opm03.pdf?sequence=1>

Rohweder, Liisa: Monimuotoinen luonto on kestävä kehityksen perusedellytys. Teoksessa Ahola, Suvi (toim.) 2017: Kirjava käsikirja kestävään kehitykseen. Helsinki, Tammi, s.30

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka KvaliMOTV 1.2 Mitä laadullinen tutkimus on: lyhyt oppimäärä, 1.2.1 Kvalitatiivinen 1. laadullinen tutkimus Luettavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L1_2.html

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka KvaliMOTV 3.3 Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi Luettavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html Haettu 11.12.2019

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka KvaliMOTV 3.3.1 Validiteetti Luettavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_1.html

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy, LITA19 Tradenomi (AMK), Liiketalous, opetussuunnitelma Luettavissa: <https://storage.googleapis.com/seamk-production/2019/01/lita191.pdf>

Sisäministeriö – Kestävä kehitys sisäasiainhallinnossa 2019 Luettavissa: <https://intermin.fi/ministerio/kestava-kehitys>

Suomen yk-liitto, kestävä kehityksen tavoitteet yk-liitto.fi, Luettavissa: <https://www.yk-liitto.fi/yk-teemat/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-tavoitteet>,

Virkkula, Outi, 2014. Ammattikorkeakouluille Green Campus -toimintamalli? ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 23/2014. Luettavissa: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2014111746339>

worldometers.info, World Population by Year Luettavissa: <https://www.worldometers.info/world-population/world-population-by-year/> haettu 29.11.2019

wwf.fi, Ylikulutus Luettavissa: <https://wwf.fi/uhat/ylikulutus>,

Ympäristöministeriö 2017 – mitä on kestävä kehitys 18.6.2013, päivitetty 26.6.2017 Luettavissa: <https://www.ymparisto.fi/fi-fi/ymparisto/kestava-kehitys/mita-on-kestava-kehitys>

Äetsän koulu, kestävä kehitys suomessa peda.net, Luettavissa: <https://peda.net/sastamala/peruskoulut/aetsan-koulu/oppiaineet2/maantiede/9-luokat/9c/suomi22/20-keke-esa>,

LIITTEET

LIITE 1. Teemahaastattelurunko

Ekologinen kestävyys

K: Poliisi (AMK)-tutkintokoulutuksen ekologinen kestävyys. Miten ekologinen kestävyys (esim. energian, materiaalien ja luonnon säästäminen) tulee esiin opintojaksosi/koulutuksen sisällöissä?

K: Miten opintojaksollesi/koulutukseen valitut opetusmenetelmät tukevat ekologista kestävyttä?

K: Näetkö sisällöissä kehittämismahdollisuuksia ekologisen kestävyuden näkökulmasta?

Kulttuurinen ja sosiaalinen kestävyys

K: Miten sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä (esim. oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, ...) käsitellään opintojaksosi / koulutuksen sisällöissä?

K: Miten valitut opetusmenetelmät tukevat sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä?

K: Näetkö sisällöissä kehittämismahdollisuuksia sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden näkökulmasta?

K: Ovatko opettajat ja oppilaat tyytyväisiä koulutukseen tällä hetkellä? Yleinen ilmapiiri/koulutuksen laatu/mahdollisuudet?

Taloudellinen kestävyys

K: Miten taloudellinen kestävyys (esim. tavoitteiden ja resurssien tasapaino, kierrätys...) toteutuu opintojaksosi/koulutuksen sisällöissä?

K: Miten valitut opetusmenetelmät tukevat taloudellista kestävyttä?

K: Miten opintojaksosi/koulutuksen taloudellista kestävyttä voisi parantaa?

Kestävä kehitys

K: Onko kestävä kehitys aiheena ennestään sinulle tuttu? Ammattikorkeakoulutoiminnassa?

K: Millä tavalla koette kestävä kehityksen yleisesti ja koetteko sen tärkeäksi?